

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

OLAĞANÜSTÜ YOLCULUKLAR 19

JULES VERNE

BUZLAR ARASINDA BİR KİŞİ

ALFA

OLAĞANÜSTÜ YOLCULUKLAR 19

BUZLAR ARASINDA BİR KIŞ

Jean Cornbutte, oğlunun ve birkaç tayfasının başka bir gemiyi zor durumdan kurtarmaya çalışırken denizde kayboldukları haberini alır. Bunun üzerine bir keşif gezisi düzenlemeye ve bu cesur adamları kurtarmaya karar verir. Yılların deneyimli denizcisi Baba Cornbutte, yanına yardımcı kaptanı Penellan'ı, oğlunun nişanlısı Marie'yi, yiğit tayfalarını ve kızak köpeklerini de alarak Kuzey Kutbu'na doğru yelken açar. Ne var ki kış erken bastırınca Grönland buzullarının arasında mahsur kalırlar. Bahar gelip de buzlar eriyene kadar mürettebat hem kayıp dostlarını arayacak hem de kendilerini içerideki ve dışarıdaki tehlikelere karşı koruyacaktır.

OLAĞANÜSTÜ YOLCULUKLAR

1 Buzlar Sfenksi	11 İnatçı Keraban
2 Kaptan Grant'ın Çocukları	12 Begüm'ün Beş Yüz Milyonu
3 Karpatlar Şatosu	13 Mişel Strogof
4 Arzın Merkezine Seyahat	14 Mathias Sandorf
5 Güzel Sarı Turna	15 Zacharius Usta
6 Seksen Günde Devri Âlem	16 Dr. Ox'un Bir Fantezisi
7 Macellanya'da	17 Esrarlı Ada
8 Denizler Altında 20.000 Fersah	18 Çin'de Bir Çinlinin Başına Gelenler
9 Balonla 5 Hafta	19 Buzlar Arasında Bir Kış
10 Yirminci Yüzyılda Paris	

ALFA

alfakitap

alfakitap

f alfakitap

www.alfakitap.com

EDİTÖR

JV 19 BUZLAR ARASINDA BİR KIŞ

JULES VERNE

1828 yılında Fransa'nın Nantes kentinde doğdu. Ailesinin isteği-ne uyarak hukuk diploması aldı. Şahsen tanıştığı Victor Hugo, Alexandre Dumas (Fils) gibi yazarların etkisinde tiyatro eserleri, şiir-ler yazdı. Yaşadığı bohem hayata kızan babasının maddi desteğini çekmesi üzerine geçimini yazarak karşılamaya karar verdi. 1863'te kaleme aldığı *XX. Yüzyılda Paris*'i yayıncısı Hetzel fazla uçuk bulup yayımlamadı. Bir tarafa atılan bu müsveddeler ancak 1994'te bulunup yayımlanabildi. Bir tek bu kitaba bakarak bile günün bilimsel ve teknolojik gelişmelerinden hareketle yüz yıl sonraki gelişme-lere ilişkin kestirimlerde bulunmakta Jules Verne'nin dünyada bir eşinin daha olmadığı görülür. Verne, "Olağanüstü Yolculuklar" üst başlığıyla yayımlanan romanlarında okurunu Fransa'dan başlayıp diğer Avrupa ülkelerinde, sonra Türkiye dâhil Asya, Afrika, Ameri-ka, Avustralya'da, kutuplarda, okyanuslardaki takımadalarda, derken gezegenimizin içinde yolculuğa çıkardıktan sonra Ay'a, daha sonra da Güneş Sistemine götürür. Fantastik sayılabilecek roman ve öykü-lerinin yanı sıra bilimkurgu sınırlarında dolaşanları da bulunmakla birlikte eserlerinin çoğunun yarı-bilimsel romanlar olduğunu söy-lemek pek yanlış olmaz. 1905'te Amiens'de öldüğünde aralarında *Seksen Günde Devri Âlem*, *İki Sene Okul Tatili*, *Denizler Altında Yirmi Bin Fersah* gibi dünyanın en çok okunan kitaplarının da bulunduğu, bir kısmı ölümünden sonra basılacak olan çok sayıda eser bırakmıştı. Eserlerinin sayısını tam olarak vermek zordur. Bilinen 54 romandan başka 22 öykü kitabı, inceleme kitapları bulunmaktadır.

HAKAN TANSEL

1960'ta İstanbul'da doğdu. 1980'de Saint Joseph Fransız Erkek Lise-sini bitirdi. Dönemin politik koşulları dolayısıyla 1981-1989 arasın-da Fransa'da kaldı. 1994'ten beri Bodrum'un bir köyünde yaşamakta ve 2001'den beri çeviri yapmaktadır. Jules Verne, Boris Vian, Phi-lippe Djian, Eric Fottorino, Yves Simon, Katherine Pancol, Maxim Chattam, Gilles Legardinier, Jose Rodrigues Dos Santos gibi birçok yazara ait, yayımlanmış otuza yakın çevirisi vardır.

Buzlar Arasında Bir Kış: Un Hivernage dans les glaces

© 2019, ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Kitabın tüm yayın hakları Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak

Genel Müdür Vedat Bayrak

Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu

Fransızcadan Çeviren Hakan Tansel

İllüstrasyonlar Adrien Marie et Barbant

Editör Esra Kökkılıç

Kapak Tasarımı Elif Çepikkurt

Sayfa Tasarımı Yavuz Karakaş

ISBN 978-605-171-914-6

1. Basım: Ocak 2019

Baskı ve Cilt

Melisa Matbaacılık

Çiftehavuzlar Yolu, Acar Sanayi Sitesi, No: 8, Bayrampaşa-İstanbul

Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

Sertifika no: 12088

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Alemdar Mahallesi, Ticarethane Sokak No: 15 34110 Cağaloğlu İstanbul

Tel: (0212) 511 53 03 Faks: (0212) 519 33 00

www.alfakitap.com - info@alfakitap.com

Sertifika no: 10905

Çeviren

HAKAN TANSEL

ALFA

I

KARA BAYRAK

Eski Dunkerque Kilisesinin papazı, 12 Mayıs 18..'de, birkaç dindar balıkçının katıldığı vaazını vermek için her zamanki gibi saat beşte uyandı.

Rahip giysilerini kuşanıp sunağa gidiyordu ki, ayin eşyalarının durduğu odaya neşeli ve şaşkın bir adam girdi. Altmış yaşlarında, ama hâlâ güçlü ve sağlam bir denizciydi. Güzel ve dürüst bir şehresi vardı.

“Papaz efendi,” diye haykırdı, “durun, lütfen!”

“Sabah sabah neyiniz var, Jean Cornbutte?” diye karşılık verdi papaz.

“Neyim mi var?.. Boynunuza sarılıp öpmek için benzersiz bir arzu duyuyorum.”

“Tamam, ama birazdan katılacağınız ayinden sonra...”

“Ayin!” diye cevap verdi ihtiyar gemici gülerek. “Vaazınızı şimdi vereceğinizi, buna müsaade edeceğimi mi sanıyorsunuz?”

“Niye vermeyecek mişim?” diye sordu papaz. “Açıklasanıza! Üçüncü çan çaldı...”

“Durun lütfen!”

“Çalarsa çalsın,” diye karşılık verdi Jean Cornbutte, bugün çalacak başkaları da var, Papaz Efendi, Oğlum Louis ve yeğenim Marie’nin evliliklerini kendi ellerinizle kutsayacağınıza söz verdiniz!”

“Zamanı geldi mi yani?” diye haykırdı papaz, sevinçle.

“Eli kulağında,” diye devam etti Cornbutte, ellerini ovuşturarak. “Gözcü, gün doğarken *Jeune-Hardie* güzel adıyla bizzat vaftiz ettiğiniz brikimin görüldüğünü haber verdi.”

“Tüm kalbimle kutlarım, sevgili Cornbutte,” dedi papaz, ayın kaftanı ve boyun atkısını çıkararak. “Anlaşmamızı kabul ediyorum. Yardımcım yerime bakar, ben de sevgili oğlunuzun gelişinde emrinize amade olurum.”

“Sizi temin ederim uzun süre aç bırakmayacaktır sizi!” diye yanıtladı denizci. “Evlenme ilanını zaten yaptınız, geriye sadece Kuzey denizlerinde gök ve su arasında işlenebilecek günahları bağışlamanız kaldı. Düğünün gelişiyle aynı gün gerçekleştirilmesi ve oğlumun gemisini ancak kiliseye gitmek üzere terk etmesini istemek aklıma gelen harika bir fikirdi.”

“Gidip hazırlıkları tamamlayın öyleyse, Cornbutte.”

“Hemen gidiyorum, Papaz Efendi. Birazdan görüşürüz!”

Gemici büyük adımlarla, Tüccar Limanı rıhtımında yer alan ve Kuzey Denizinden pek vakur görünen evine geri döndü. Jean Cornbutte hayatında biraz mal mülk biriktirmişti. Uzun süre Havrelı, zengin bir armatörün gemilerine komuta ettikten sonra, doğduğu şehre yerleşti ve orada

kendi hesabına *Jeune-Hardie* brikinini inşa ettirdi. Kuzeye birçok başarılı seyahat yapan gemi her daim kereste, demir ve katran yüklerini iyi fiyata satacak yer buldu. Ardından Jean Cornbutte kumandayı, bütün kabotaj kaptanlarının Dunkerque'in en cesur tayfası olduğunu söyledikleri oğlu, otuz yaşındaki gözü pek denizci Louis'ye devretti.

Louis Cornbutte babasının, yokluğu sırasında günleri fazla uzun bulan yeğeni Marie'ye büyük bir bağlılık duyarak yola çıkmıştı. Marie ancak yirmi yaşındaydı. Damarlarında birkaç damla Hollandalı kanı dolaşan, güzel bir Flaman kıızıydı. Annesi ölüm döşeginde onu kardeşi Jean Cornbutte'e emanet etmişti. O yüzden yiğit gemici onu öz kızı gibi seviyor ve planlanan birleşmede gerçek ve sürekli bir mutluluk kaynağı görüyordu.

Geçitlerin açığında varlığı haber verilen brikin gelişi, Jean Cornbutte'ün büyük kâr beklediği mühim bir ticari operasyonu sonlandırıyordu. Üç ay evvel giden *Jeune-Hardie* son olarak Norveç'in batı kıyısındaki Bodo'dan geliyordu ve seyahatini hızla tamamlamıştı.

Konutuna geri dönen Jean Cornbutte bütün evi ayakta buldu. Marie, yüzü neşe saçarak gelinliğini giyiyordu.

"Brik bizden evvel varmasa bari!" diyordu.

"Acele et, ufaklık," diye cevap verdi Jean Cornbutte, "zira rüzgâr kuzeyden esiyor ve *Jeune-Hardie*, pupa yelken yol aldığı anda, gayet süratli gidiyor!"

"Dostlarımıza haber verildi mi, dayıcığım?" diye sordu Marie.

"Verildi!"

“Ya noter ve papaza?”

“İçin rahat olsun! Bir tek sen bekletirsin bizi!”

O sırada içeri vaftiz babası Clerbaut girdi.

“Vay canına, ne şans, azizim Cornbutte!” diye bağırdı. “Gemin tam da hükümetin donanma için büyük miktarda ahşap malı açık arttırmaya çıkardığı dönemde geliyor.”

“Bana ne?” diye yanıtladı Jean Cornbutte. “Ne de olsa hükümet söz konusu!”

“Kuşkusuz bizi sadece tek bir şey meşgul ediyor, Bay Clerbaut,” dedi Marie. “Louis’nin geri dönüşü.”

“Bunu yadsımıyorum...” diye yanıtladı vaftiz babası. “Ama nihayetinde o malzemeler...”

“Ve siz de düğünde olacaksınız,” diye karşılık verdi Jean Cornbutte, tüccarın sözünü kesip elini kıracakmış gibi sıkarak.

“Ahşap malzemeler...”

“Hem de kara ve denizdeki bütün dostlarımızla beraber, Clerbaut. Davetlileri şimdiden belirledim, brikin tüm mürettebatını çağıracağım!”

“Onu iskelede mi bekleyeceğiz?” diye sordu Marie.

“Herhalde,” diye cevap verdi Jean Cornbutte. “Başta kemancıyla, ikişer ikişer resmigeçit yapacağız!”

Jean Cornbutte’ün konukları gecikmeksizin geldi. Sabah erken olmasına rağmen, davete icabet etmeyen bir kişi bile yoktu. Herkes pek sevilen yiğit denizciyi muhabbetle kutladı. Bu arada Marie diz çökmüş, dualarını Tanrı nezdinde teşekkürle dönüştürüyordu. Çok geçmeden şık ve güzel, umumi salona girdi ve yanakları bütün ge-

veze kadınlar tarafından öpölüp eli tüm erkekler tarafından kuvvetle sıkıldı. Sonra Jean Cornbutte başlama işaretini verdi.

Gün doğarken deniz yoluna koyulan bu şen topluluk tuhaf bir manzara oluşturunuyordu. Geminin geliş haberi limanda yayılmıştı. Pencerele ve aralık kapılarda yatak başlıkları hâlâ üzerinde olan birçok kafa belirdi Dört bir yandan samimi bir iltifat ya da yüreklendiren bir selam geliyordu.

Düğün alayı övgü ve takdis sesleri arasında iskeleye ulaştı. Hava muhteşemdi ve güneş merasime katılıyor gibiydi. Hoş bir kuzey rüzgârı dalgaları köpürtüyordu. Limandan çıkmak için kıyının en yakınına yönelmiş birkaç balıkçı sandalı hızlı dümen suyuyla iskelele arasında denizi yarıyordu.

Dunkerque'in liman rıhtımını uzatan iki mendireği denizde uzağa kadar gidiyordu. Düğün alayındakiler kuzey mendireğinin tamamını enlemesine doldurmuştu. Biraz sonra, mendireğin ucundaki, liman başkanının etrafa göz kulak olduğu ufak bir eve vardılar.

Jean Cornbutte'ün gemisi gitgide daha görünür hale gelmişti. Rüzgâr serinliyor ve *Jeune-Hardie* gabya ve brigantin yelkenleri, mizanası ve babafingoları altında pupa yelken ilerliyordu. Karadaki gibi gemide de neşe hüküm sürüyor olmalıydı. Jean Cornbutte, elinde dürbün, dostlarının sorularını güle eğlene cevaplıyordu.

"İşte, benim güzel brikim!" diye haykırdı. "Dunkerque'ten demir alıyormuş gibi temiz ve düzgün. Herhangi bir bozukluk, tek bir eksik ip yok!"

“Oğlunuzu görüyor musunuz, kaptan?” diye soru biri.

“Hayır, henüz değil. Ah! İşiyile meşguldür!”

“Sancağını niye açmıyor?” diye sordu Clerbaut.

“Hiç bilmiyorum, eski dostum, ama mutlaka bir sebebi olmalı.”

“Dürbününüz, dayıcığım,” dedi Marie aleti elinden çekip alırken, “onu ilk gören ben olmak istiyorum!”

“İyi de o benim oğlum, küçük hanım!”

“Otuz yıldır oğlunuz,” diye cevap verdi genç kız gülerek, “ancak iki senedir nişanlım!”

Jeune-Hardie bütünüyle görünür vaziyetteydi. Mürettebat daha şimdiden demirleme hazırlıklarını yapıyordu. Yüksek yelkenler istinga edilmişti. Donanımın üstüne atılan tayfalar seçilebiliyordu. Fakat ne Marie ne de Jean Cornbutte henüz brikin kaptanının elini görememişti.

“İşte, ikinci kaptan, André Vasling!” diye bağırdı Clerbaut.

“İşte, Fidèle Misonne, marangoz,” diye yanıtladı yardımcılardan biri.

“Ve dostumuz Penellan!” dedi bir başkası, öyle adlandırılan denizciye bir işaret yaparak.

Jeune-Hardie limanın sadece üç gomina uzağında bulunuyordu ki, brigantin boynuzuna siyah bir bayrak çekildi... Gemide yas vardı!

Bütün zihinlerden ve nişanlı genç kızın kalbinde bir dehşet hissi geçti.

Brik kasvetli bir halde limana giriyor ve köprüsünde kan dondurucu bir sessizlik hüküm sürüyordu. Çok geçmeden iskelenin ucunu geride bıraktı. Marie, Jean Cornbutte ve bütün arkadaşlar

yanaşacakları rıhtıma doğru atıldılar ve bir anda kendilerini güvertede buldular.

“Oğlum!” dedi sadece bu sözcükleri telaffuz edebilen Jean Cornbutte.

Geminin denizcileri, başları açık, ona matem sancağını gösterdiler.

Marie bir ıstırap çığlığı atarak yaşlı Cornbutte’ün kollarına yığıldı.

André Vasling *Jeune-Hardie*’yi geri getirmişti, ama Louis Cornbutte, Marie’nin nişanlısı, güvertede yoktu.

II

JEAN CORNBUTTE'ÜN PLANI

Merhametli dostların bakımına emanet edilmiş genç kız brikten ayrılır ayrılmaz, İkinci Kaptan André Vasling, Jean Cornbutte'e onu oğlunu görmekten mahrum bırakan korkunç olayı aktardı. Hadise seyir defterinde şöyle kayıtlıydı:

“26 Nisan'da, baştan şiddetli güneybatı rüzgârına maruz kalan gemi, Maelström hizasında, yele kapılmış bir gulekten gelen tehlike işaretini fark etti. Mizana direği kırılmış bu gulet, yelken açmaksızın girdaba doğru ilerliyordu. Geminin eli kulağında bir yıkıma koştuğunu gören Kaptan Louis Cornbutte güverteye çıkmaya karar verdi. Mürettebatın performansına rağmen, sandalı denize indirtti ve Tayfa Cortrois ile Serdümen Pierre Nouquet eşliğinde filikaya atladı. Mürettebat, siste kaybolana kadar onları gözleriyle takip etti. Gece çöktü. Deniz gitgide kötüleşti. Civardaki akıntılarla sürüklenen *Jeune-Hardie* Maelström'e gömülme tehlikesiyle karşı karşıyaydı. Kaçmak için rüzgâra arkasını vermek mecburiyetinde kal-

dı. Birkaç gün felaket mahallinde nafile kol gezdi: Brikin sandalı, gulet, Kaptan Louis ve iki tayfa ortaya çıkmadılar. O zaman André Vasling mürettebatı toplayıp geminin komutasını ele aldı ve Dunkerque'e yelken açtı."

Jean Cornbutte basit bir gemi hadisesi gibi kuru bir dille aktarılan anlatıyı okuduktan sonra uzun müddet ağladı. Yegâne tesellisi oğlunun başka denizcilere yarım etmek isterken ölmüş olduğu düşüncesi idi. Ardından zavallı baba, görüntüsü bile canını yakan briki terk ederek kederli evine geri döndü.

Üzücü haber hemen bütün Dunkerque'e yayıldı. Yaşlı denizcinin çok sayıdaki dostu gelip içten ve hararetli taziyelerini bildirdi. Sonra *Jeune-Hardie*'nin tayfaları olay hakkında en kapsamlı ayrıntıları verdi ve André Vasling, Marie'ye nişanlısının fedakârlığını tüm detaylarıyla anlatmak zorunda kaldı.

Jean Cornbutte ağladıktan sonra düşündü. Demir atmalarının hemen ertesi gün André Vasling'in evine döndüğünü gördüğünde, "Oğlumun öldüğünden emin misiniz, André?" dedi.

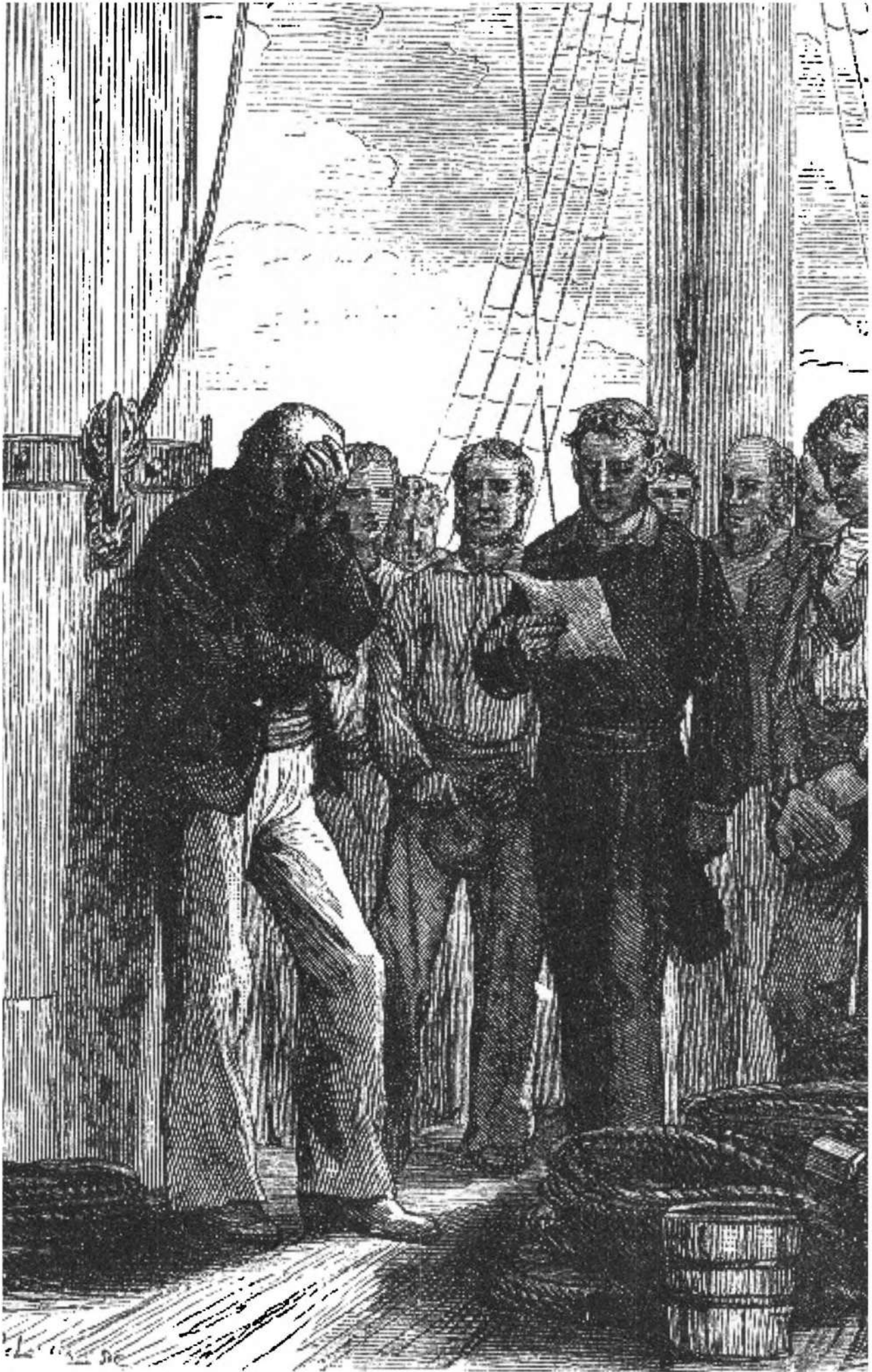
"Maalesef, evet, Bay Jean!" diye cevap verdi André Vasling.

"Onu bulmak için gereken bütün aramaları yaptınız mı peki?"

"İstisnasız hepsini, Bay Cornbutte! Fakat ne yazık ki o ve iki tayfasının Maelström Girdabına gömüldükleri muhakkak."

"Gemiye ikinci kaptan olarak komuta etmeyi sürdürmek ister misiniz, André?"

"Bu kaptana bağlı, Bay Cornbutte."

**André Vasling, Jean Cornbutte'e
korkunç olayı aktardı.**

“Kaptan ben olacağım, André,” diye yanıtladı ihtiyar gemici. “Gemimi çabucak boşaltıp mürettebatımı oluşturacak ve oğlumu aramaya koşacağım!”

“Oğlunuz öldü!” diye cevap verdi André Vasling ısrarla.

“Olabilir, André,” diye karşılık verdi Jean Cornbutte kızarak, “ama kurtulmuş olması da mümkün. Sürüklenebileceği bütün Norveç limanlarını arayıp taramak istiyorum ve ancak onu bir daha asla göremeyeceğimden emin olunca, ölmek için buraya geleceğim!”

Bu kararın sarsılmaz olduğunu anlayan André Vasling daha fazla ısrar etmeyip çekildi.

Jean Cornbutte hemen yeğenini projesinden haberdar etti ve gözyaşları arasından birkaç umut ışığının parladığını gördü. Genç kızın aklına henüz nişanlısının ölümünün şüpheli olabileceği gelmemişti, fakat bu yeni ümit kalbine düşer düşmez kendini tamamen ona bıraktı.

Yaşlı denizci *Jeune-Hardie*’nin derhal denize açılmasına karar verdi. Sağlamca inşa edilmiş brikin tamir gerektiren bir arızası yoktu. Jean Cornbutte, eğer gemide kalmak tayfaların hoşuna gidiyorsa, mürettebatın oluşumunda hiçbir şeyin değişmeyeceğini ilan etti. Yalnızca kendisi oğlunun yerine komutayı devralacaktı.

Louis Cornbutte’ün yoldaşlarından biri bile çağrıyla geri çevirmedi. Aralarında gözü pek denizciler mevcuttu, Alain Turquette, Marangoz Fidèle Misonne, *Jeune-Hardie*’nin dümencisi olarak Pierre Nouquet’nin yerini alan Bretonyalı Penellan, cesur ve kendini ispat etmiş tayfalar Gradlin, Aupic ve Gervique.

Jean Cornbutte yeniden André Vasling'e gemideki işine dönmesini önerdi. Brikin ikinci kaptanı *Jeune-Hardie*'yi sağ salim limana geri getirerek rüştünü ispat etmiş olan mahir bir manevra uzmanıydı. Bununla birlikte André Vasling, bilinmez neden, biraz zorluk çıkararak düşünmek istedi.

"Nasıl isterseniz, André Vasling," diye yanıt verdi Cornbutte. "Ancak kabul ettiğiniz takdirde aramıza hoş geleceğinizi unutmayın."

Jean Cornbutte'ün, uzun zaman yol arkadaşlığını yapmış olan Bretonyalı Penellan kaptanına canı gönülden sadıktı. Küçük Marie eskiden, serdümen karadayken uzun kış akşamlarını kollarında geçiriyordu. O da Marie için genç kızın bir evlat sevgisiyle karşılık verdiği babacan bir dostluk beslemişti. Penellan brikin donatılmasını elinden geldiği kadar sıkıştırdı. Ona göre André Vasling, kaptan sıfatıyla omzunda ağırlık yapan sorumluluk dolayısıyla hoş görülebilse de, kazazedeleri bulmak için mümkün olan tüm araştırmaları yapmamış olabilirdi.

Bir hafta geçmemişti ki, *Jean-Hardie* tekrar denize açılmaya hazır haldeydi. Mal yerine, tuzlu et, bisküvi, un fiçıları, patates, domuz, şarap, konyak, kahve, çay ve tütünle tamamen yüklenmişti.

Hareket günü olarak 22 Mayıs belirlendi. Bir önceki akşam, Jean Cornbutte'e henüz cevap vermeyen André Vasling kaptanın evine gitti. Hâlâ kararsızdı ve ne yapacağını bilmiyordu.

Kapısı açık olmasına rağmen Jean Cornbutte evde değildi. André Vasling genç kızın odasına bitişik genel salona girdi ve kulağına hararetli bir

konuşma gürültüsü çalındı. Dikkatle dinledi ve Penellan ile Marie'nin seslerini tanıdı.

Kuşkusuz tartışma belli bir süredir devam ediyordu, zira genç kız Bretonyalı gemicinin yorumlarına sarsılmaz bir kararlılıkla karşı çıkıyor gibiydi.

"Cornbutte dayım kaç yaşında?" diyordu Marie.

"Altmış civarında," diye cevaplıyordu Penellan.

"Oğlunu bulmak için tehlikelere atılmayacak mı?"

"Kaptanımız hâlâ sağlam bir adam," diye karşılık veriyordu denizci. "Meşe ağacından yapılmış bir vücudu ve çelik gibi sert adaleleri var! Onun için, yeniden denize açılmasından hiç korkmuyorum!"

"İyi kalpli Penellan'ım," diye devam etti Marie, "sevdiğimiz zaman kuvvetliyiz! Zaten Tanrı'nın desteğine güvenim tam. Beni anlar ve yardımına gelirsiniz!"

"Hayır!" diyordu Penellan. "Bu imkânsız, Marie! Nereye sürükleneceğimiz ve ne gibi belalardan mustarip olacağımız meçhul!"

"Penellan," diye sürdürdü konuşmasını genç kız, "benim için fark etmez, reddederseniz artık beni sevmediğinize inanırım!"

André Vasling genç kızın azmini sezmişti. Bir an düşündü ve kararını verdi.

"Jean Cornbutte," dedi içeri girmekte olan ihtiyar denizciye doğru ilerleyerek, "ben de sizinle-
yim. Gemiye katılmamı engelleyen sebepler ortadan kalktı. Sadakatime güvenebilirsiniz."

"Sizden asla şüphelenmemiştim, André Vasling," diye yanıtladı Jean Cornbutte, elini tutarak. "Marie!Evladım!" dedi yüksek sesle.

Marie ve Penellan hemen ortaya çıktılar.

“Yarın şafak vakti, deniz alçaldığı sırada demir alacağız,” dedi yaşlı gemici. “Zavallı Marie, birlikte geçireceğimiz son akşam olacak bu!”

“Dayıcığım,” diye haykırdı Marie, Jean Cornbutte’ün kollarına yığılarak.

“Marie, Tanrı’nın yardımıyla, nişanlını sana geri getireceğim!”

“Evet, Louis’yi bulacağız!” diye ekledi André Vasling.

“Demek bizimlesiniz, öyle mi?” diye sordu heyecanla Penellan.

“Evet, Penellan, André Vasling de ikinci kaptanlığımı yapacak,” diye cevap verdi Jean Cornbutte.

“Oh! Oh!” dedi Bretonyalı tuhaf bir edayla.

“Ve tavsiyeleri bize faydalı olacak, zira becerikli ve girişimci biri.”

“Ama siz, kaptan,” diye yanıtladı André Vasling, “hepimizi uyaracaksınız, çünkü hâlâ kuvvetli ve bilgilisiniz.”

“Pekâlâ, dostları, yarın görüşmek üzere. Güvertede buluşuruz. Son hazırlıkları yapın. Hoşça kal, André! Hoşça kal, Penellan!”

İkinci kaptan ve tayfa beraberce çıktı. Jean Cornbutte ve Marie baş başa kaldılar. Bu kederli akşam bol bol gözyaşı aktı. Marie’nin çok üzgün olduğunu gören Jean Cornbutte ertesi sabah evi ona haber vermeden terk ederek ayrılığı hızlandırmaya karar verdi. Ayrıca aynı akşam onu son bir kez öptü. Sabahın üçünde ayaktaydı.

Yola çıkış ihtiyar denizcinin bütün arkadaşlarını iskeleye çekmişti. Marie ve Louis’nin evliliklerini kutsaması gereken papaz gelip gemiye son

bir takdiste bulundu. Sıkı ve sessiz tokalaşmalar yaşandı ve Jean Cornbutte gemiye bindi.

Mürettebat tamamdı. André Vasling son emirleri verdi. Yelkenler açıldı ve brik güzel bir kuzeybatı meltemiyle süratle uzaklaştı. Diz çökmüş seyircilerin ortasında dikilen papaz gemiyi Tanrı'nın ellerine teslim ediyordu.

Bu gemi nereye gidiyor? Birçok kazazedenin kayboldukları tehlikeli bir rota izliyor! Kesin bir güzergâhı yok! Her türlü tehlikeye karşı hazır olmalı ve onlara tereddütsüz göğüs germeyi bilmeli! Karaya nerede varacağını bir tek Tanrı bilir! Tanrı ona kılavuzluk etsin!

III

UMUT IŖIĐI

Yılın o döneminde mevsim elverişliydi ve mürettebat kaza mahalline çabucak varmayı ümit edebildi.

Jean Cornbutte'ün planı tabii ki çizilmiş bulunuyordu. Kuzey rüzgârının kazazedeleri sürüklemiş olabileceği Faroe Adalarında mola vermeyi düşünüyordu. Sonra o civardaki hiçbir limanda ulaşamadıkları kesinliği temin etse de, araştırmalarını Kuzey Denizinin ötesine taşıması, kazaya en yakın yer olan Bodo'ya kadar Norveç'in bütün batı sahilini, icabında daha da ötesini arayıp taraması gerekiyordu.

André Vasling, kaptanın fikrinin aksine, daha ziyade İzlanda kıyılarının keşfedilmesi gerektiğini düşünüyordu, fakat Penellan boranın felaket sırasında batıdan geldiğine dikkat çekti. Bu, talihsizlerin Maelström Girdabına sürüklenmemiş olmaları umudunu vererek, Norveç kıyısına sürüklenmiş olabileceklerinin farz edilmesini sağlıyordu.

"Kolay gelsin, dayıcığım!"

Neticede oradan geçişlerine dair bazı izler bulmak gayesiyle, sahili mümkün merteye yakından takip etmeye karar verdiler.

Yola çıkışlarının ertesi günü Jean Cornbutte, başı bir haritanın üzerine eğilmiş halde düşüncelerine gömülmüştü ki, omzuna küçük bir el bastırdı ve tatlı bir ses kulağına şöyle dedi:

“Kolay gelsin, dayıcığım!”

Yaşlı denizci arkasına döndü ve şaşkınlıktan donakaldı. Marie kollarıyla onu sanyordu.

“Marie! Kızım, gemidesin!” diye haykırdı.

“Baba oğlunu kurtarmak için gemiye bindiğinde, kadın kocasını aramaya gidebilir!”

“Zavallı Marie! Yorgunluğa nasıl dayanacaksın? Burada olmanın araştırmalarımıza zarar verebileceğinin farkında mısın?”

“Hayır, dayıcığım, çünkü kuvvetliyim!”

“Nereye sürükleneceğimiz belli değil, Marie! Şu haritaya bak! Bizim gibi denizin onca yorgunluğuyla katılaşmış gemiciler için bile çok tehlikeli sulara yaklaşıyoruz! Ve sen, narin çocuğum!..”

“İyi de ben denizci bir ailedenim! Çarpışma ve fırtına hikâyeleriyle büyüdüm! Sizin ve ihtiyar dostunuz Penellan’ın yanındayım!”

“Penellan! Seni gemiye o sakladı!”

“Evet, dayıcığım, fakat ancak bunu onun yardımını olmadan da yapmaya kararlı olduğumu gördüğünde.”

“Penellan!” diye bağırdı Jean Cornbutte.

Penellan içeri girdi.

“Penellan, olan olmuş artık, ama Marie’nin varlığından sorumlu olduğunu unutma!”

“İçiniz rahat olsun,” kaptan, diye cevap verdi Penellan. “Ufaklığın gücü ve cesareti yerinde. Korumucu meleğimiz olacaktır. Hem sonra, düşüncemi biliyorsunuz, kaptan: Bu dünyada her şey daha iyi olsun diye.”

Genç kız tayfaların birkaç dakikada onun için hazırladıkları, mümkün olduğunca rahat bir kamaraya yerleştirildi.

Bir hafta sonra *Jeune-Hardie* Faroe Adalarında mola veriyordu. Ama en titiz araştırmalar dahi sonuç vermedi. Kıyıya hiçbir kazazede, hiçbir gemi enkazı vurmamıştı. Olayın haberi bile duyulmamıştı. On günlük molayı müteakip, 10 Haziran civarında brik yoluna devam etti. Denizin durumu iyi, rüzgâr kuvvetliydi. Gemi herhangi bir netice alamadan keşfettiği Norveç kıyılarına doğru hızla sürüklendi.

Jean Cornbutte Bodo'ya gitmeye karar verdi. Belki orada, Louis Cornbutte ve iki tayfanın yardımına koştukları kazazede geminin adını öğrenebilirdi.

30 Haziran'da brik o limana demir atıyordu.

Orada yetkililer Jean Cornbutte'e sahilde bulunan, şöyle kaleme alınmış bir belge içeren bir şişe verdiler:

“Bu 26 Nisan'da, *Froöern* gemisinde, *Jeune-Hardie*'nin sandalını yedeğe aldıktan sonra, akıntılar tarafından buzlara doğru sürüklendik! Tanrı bize acısın!”

Jean Cornbutte'ün ilk hareketi Tanrı'ya şükretmek oldu. Oğlunun izinde olduğuna inanıyordu! *Froöern* artık hiç haber alınamayan, fakat elbette Kuzeye sürüklenmiş bulunan bir Norveç guletiydi.

Kaybedecek bir gün bile yoktu. *Jeune-Hardie* hemen kutup denizlerinin tehlikelerine göğüs gerecek hale getirildi. Marangoz Fidèle Misonne onu titizce tetkik etti ve sağlam yapısının çarpan buzlara direnebileceğinden emin oldu.

Daha önce Arktika denizlerinde balina avcılığı yapmış olan Penellan'ın özeniyle gemiye yünlü örtüler, kürklü giysiler, fok derisinden yapılmış çok sayıda mokasen ve buz ovalarında kayabilmeleri için gerekli olan kızakların yapımında kullanılacak tahta yüklendi.

İspirto ve taş kömürü stoku büyük oranda artırıldı, zira Grönland kıyısında bir noktada kışlamak zorunda kalmaları mümkündü. Ayrıca, büyük zahmet ve yüksek fiyat pahasına, buzlu bölgelerde mürettebatı kırıp geçiren şu korkunç iskorbüt hastalığını önlemek ve tedavi etmeye yönelik, belli miktarda limon da tedarik edildi. Tuzlu et, bisküvi, konyak stokları temkinli bir ölçüde arttırılarak, brik ambarının bir kısmını doldurmaya başladı, çünkü kiler artık kâfi gelmiyordu. Ayrıca büyük miktarda, az birazında dahi zengin besleyici unsurlar barındıran Hint yiyeceği pemmikan da alındı.

Jean Cornbutte'ün emriyle *Jeune-Hardie*'ye buz tarlalarını kesmeye yönelik testereler, kazıklar ve tahtayı ayırmaya yarayan takozlar yüklendi. Kaptan kızakları çekmek için gereken köpekleri Grönland kıyısında almaktan imtina etti.

Hazırlıklarda yer alan bütün mürettebat büyük bir faaliyet gösterdi. Tayfa Aupic, Gervique ve Gradlin sabırsızlıkla Serdümen Penellan'ın tavsiyelerini takip ediyordu. Penellan o andan itiba-

ren, Kutup Dairesi'nin üstünde yer alan o enlemde, sıcaklık şimdiden düşük olsa da onları yünlü giysilere alışmamaya razı etti.

Penellan hiçbir şey söylemeksizin André Vasling'in her hareketini gözlüyordu. Hollanda kökenli bu adamın nereden geldiği meçhuldü, ama iyi bir denizciydi. *Jeune-Hardie*'yle iki seyahat yapmıştı. Penellan, Marie hakkında fazla meraklı olması haricinde, henüz ona bir kusur bulamazdı.

Mürettebatın çalışkanlığı sayesinde brik, Bodo'ya gelişinden on beş gün sonra, 16 Haziran'a doğru tastamam hazırды. O zaman Arktika Denizlerinde keşif yapmayı denemek için uygun dönemdi. Erime iki aydır devam ediyordu ve araştırmalar ertelenebilirdi. *Jeune-Hardie* demir alarak, yetmişinci enlem derecesinde, Grönland'ın doğu sahilinde bulunan Brewster Burnuna yöneldi.

IV

GEÇİTLERDE

23 Temmuz'a doğru, denizin üzerinde yükselen bir yansıma, Davis Boğazından çıkarak okyanusa dökülen ilk buz yığınlarını haber verdi. O andan itibaren, nöbetçilere çok dikkatli gözlem yapmaları söylendi, zira o muazzam kütlelerle çarpışmamak önemliydi.

Mürettebat iki vardiyaya bölündü; birincisi Fidèle Misonne, Gradlin ve Gervique'ten oluşuyordu; ikinciyse André Vasling, Aupic ve Penellan'dan. Bu vardiyalar ancak iki saat sürmeliydi, zira o soğuk bölgelerde insanın gücü yan yana azalır. *Jeune-Hardie* henüz altmış üçüncü enlem derecesinde bulunmasına rağmen, termometre daha şimdiden sıfırın altında dokuz dereceyi gösteriyordu.

Yağmur ve kar sık sık sağanak halinde yağıyordu. Bulutlar arasında açıklıklar oluştuğunda, rüzgâr fazla şiddetli esmiyorsa, Marie güvertede kalıyor ve gözleri Kutup Denizinin o sert sahnelerine alışıyordu.

1 Ağustos'ta brikin kıçında geziniyor ve dayısı, André Vasling ve Penellan'la sohbet ediyordu. O sırada *Jeune-Hardie*, kırk buz katarlarının hızla güneye doğru indikleri üç mil genişliğinde bir geçide giriyordu.

“Karayı ne zaman göreceğiz?” diye sordu genç kız.

“En fazla üç dört gün içinde,” diye cevap verdi Jean Cornbutte.

“Peki, orada zavallı Louis'min geçişine dair yeni izler bulacak mıyız?”

“Belki, kızım, ama korkanım hâlâ yolculuğumuzun sonundan uzaktayız. *Froöern*'in daha kuzeye sürüklenmiş olması mümkün!”

“Öyle olmalı,” diye ekledi André Vasling, “çünkü bizi Norveç gemisinden ayıran bora üç gün sürdü ve üç günde bir gemi, rüzgâra dayanamayacak derecede bozulmuşsa, iyi yol alır!”

“Bunun buzlarda henüz çözülmenin başlamadığı nisan ayında gerçekleştiğini söylememe izin verin, Bay Vasling,” diye karşılık verdi Penellan. “Dolayısıyla *Froöern* buzlar üstünde çabucak durmuş olmalı...”

“Ve kuşkusuz paramparça olmuştur,” diye yanıtladı ikinci kaptan, “çünkü mürettebatı artık manevra yapamıyordu!”

“Ama buz ovaları,” diye cevap verdi Penellan, “uzaklaşmış olabileceği karaya varması için kolay bir yol sunuyordu.”

“Öyle umalım!” dedi Jean Cornbutte, ikinci kaptan ve dümenci arasında her gün tekrarlanan tartışmayı keserek. “Sanırım karayı tez zamanda göreceğiz.”

“İşte!” diye haykırdı Marie. “Şu dağlara bakın!”

“Hayır, çocuğum,” diye yanıt verdi Jean Cornbutte. “Bunlar karşılaştığımız ilk buz dağları. Aralarına sıkışırsak, cam gibi öğütürler bizi. Penellan ve Vasling, geminin hareketine göz kulak olun.”

Elliden fazlası ufukta beliren o yüzer kütleler yavaş yavaş brike yaklaştı. Penellan dümene geçti ve küçük babafingonun çanaklığına çıkan Jean Cornbutte izlenecek rotayı belirtti.

Akşama doğru brik, ezme kuvveti dayanılmaz, hareketli kayalıklara tamamen sokuldu. Bu dağ filosunu geçmeliydiler, çünkü ihtiyat ilerlemeleri gerektiğini söylüyordu. Bu tehlikelere bir güçlük daha ekleniyordu: Etraftaki bütün noktalar kesin-tisiz olarak yer değiştirdiği ve sabit bir perspektif sunmadığı için, geminin yönü doğru bir şekilde saptanamıyordu. Biraz sonra sisle birlikte karanlık arttı. Marie kamarasına indi ve kaptanın talimatı üzerine, mürettebatın sekiz adamının güvertede kalmaları gerekti. Gemiye çarpan buzlardan korumak için çelik uçlu, uzun kancalarla silahlanmışlardı.

Çok geçmeden *Jeune-Hardie* öyle dar bir geçide girdi ki, serenlerinin ucu sık sık, sürüklenen dağlara sürtündü ve direklerinin toplanması gerekti. Hatta büyük sereni çarmıklara degecek şekilde yönlendirmek zorunda kalındı. Neyse ki bu önlem brike süratinden hiçbir şey kaybettirmedi, zira rüzgâr ancak üst yelkenlere erişebiliyordu ve onu hızla itmeye yettiler. Gövdesinin inceliğine rağmen, buz parçaları uğursuz çatırtılarla birbirlerine çarparken, gemi yağmurlu kasırgaların doldurduğu vadilere daldı.

Jean Cornbutte güverteye geri indi. Bakışları etraftaki karanlığı delemiyordu. Üst yelkenlerin toplanması elzem hale geldi, çünkü gemi altını sürme tehlikesiyle karşı karşıyaydı ki bu olursa batardı.

“Lanetli yolculuk!” diye homurdanıyordu André Vasling, elde kanca, en tehditkâr çarpışmalardan kaçınan baş taraf tayfaları arasında.

“Gerçek şu ki, bu durumdan kurtulursak, Notre-Dame des Glaces’a güzel bir mum borçlanırsınız!” diye cevap verdi Aupic

“Kim bilir daha kaç yüzer dağ vardır?” diye ekledi ikinci kaptan.

“Arkasında ne bulacağımız da meçhul!” diye devam etti tayfa.

“Bu kadar konuşma, geveze,” dedi Gervique. “Ve kendi bordanı gözle. Geçtiğimiz zaman, homurdanacak vakit olacak! Kancana dikkat!”

O sırada *Jeune-Hardie*’nin takip ettiği dar bir geçide girmiş muazzam bir buz bloğu gemiye karşı hızla ilerliyordu. Ondan kaçınmak imkânsız gibiydi, çünkü geçidin tamamını enlemesine kaplıyordu ve brik dümen kırıp onu geçme imkânından yoksundu.

“Dümeni hissediyor musun?” diye sordu Jean Cornbutte, Penellan’a.

“Hayır, kaptan! Gemiye artık idare edemiyorum!”

“Hey! Çocuklar,” diye bağırdı kaptan mürettebatına, “korkmayın ve kancalarınızı küpeşteye sağlamca dayayın!”

Blok aşağı yukarı altmış ayak yüksekliğindeydi. Üstüne düşecek olsa, brik ezilirdi. Bir an, ta-

nımlanamaz bir iç sıkıntısı baş gösterdi ve mürettebat işini bırakıp kaptanın emirlerine rağmen kış tarafa doğru geri çekildi.

Fakat buz kitlesi *Jeune-Hardie*'ye ancak yarım gomina mesafedeyken, boşuk bir gürültü duyuldu ve ilkin geminin başına gerçek bir sağanak boşaldıktan sonra, gemi kocaman bir dalganın sırtında yükseldi.

Bütün tayfalar dehşet dolu çığlıklar attı, ama bakışları öne doğru döndüğünde, blok ortadan yok olmuştu, geçit serbestti ve ötesinde, günün son ışıklarıyla aydınlanan muazzam bir su ovası kolay bir yolculuk vaat ediyordu.

“Her şey mükemmel!” diye haykırdı Penellan. “Mizanayı ve gabya yelkenlerini yönlendirelim!”

O civarda çok rastlanan bir fenomen gerçekleşmişti. O yüzer kütleler, birbirlerinden ayrıldıklarında, buzların erime döneminde, su üzerinde kusursuz bir dengede dolaşırlar, ama suyun nispeten daha sıcak olduğu okyanusa varınca, yavaş yavaş eriyen ve diğer buz parçalarının çarpmasından sarsılmış olan temellerinden aşınmakta gecikmezler. An gelir kütlelerin ağırlık merkezi yer değiştirir ve o zaman tepetaklak olurlar. Ancak blok iki dakika sonra ters dönse, hızla brikin üzerine gider ve çökerken onu da batırırdı.

V

LIVERPOOL ADASI

Brik o sırada neredeyse tamamen serbest bir denizde seyrediyordu. Yalnızca ufukta, beyazımsı, bu kez hareketsiz bir ışık durağan ovaların varlığını belli ediyordu.

Jean Cornbutte hâlâ Brewster Burnu istikametine gidiyor ve güneş ışınlarının eğikliği dolayısıyla ancak çok zayıflamış halde gelmesi yüzünden daha şimdiden havanın aşırı soğuk olduğu bölgelere yaklaşıyordu.

3 Ağustos'ta brik kendini hareketsiz ve aralarında birleşmiş buzlarla karşı karşıya buldu. Geçitler çoğu zaman ancak bir gomina genişliğindeydi ve *Jeune-Hardie* bazen onu rüzgârda dik tutan bin bir dönüş yapmaya zorunda kalıyordu.

Penellan, Marie'yle babacan bir ihtimamla ilgileniyor ve soğuğa rağmen onu her gün iki üç saat geçirmek üzere köprüye gelmeye zorluyordu, zira egzersiz sağlığın vazgeçilmez koşullarından biri haline geliyordu.

Zaten Marie'nin cesareti de azalmıyordu. Hatta sözleriyle brik tayfalarını rahatlatıyor ve hepsi ona gerçek bir hayranlık duyuyordu. André Vasling hiç olmadığı kadar meraklı görünüyor ve onunla konuşmak için her fırsatı değerlendiriyordu ama genç kız, bir nevi önseziyle, onun hizmetlerini ancak belli bir soğuklukla karşılıyordu. André Vasling'in konuşma konusunun şimdiki zamandan ziyade gelecek olduğunu ve kazazedelerin kurtarılmalarnın ufak bir ihtimal dâhilinde bulunduğunu saklamamasını anlamak kolaydı. Kaybolanların şansının olmadığını düşünüyordu ve genç kızın o andan itibaren var oluşunun özenini başka birinin ellerine emanet etmesi gerekiyordu.

Bununla beraber Marie henüz André Vasling'in planlarını anlamamıştı; zira ikinci kaptanın canını ziyadesiyle sıkkan bu konuşmalar uzayamıyordu. Penellan daima müdahale etmenin ve söylediği umut sözcükleriyle André Vasling'in dediklerinin etkisini yok etmenin bir yolunu buluyordu.

Zaten Marie de boş durmuyordu. Serdümenin öğütleri doğrultusunda, kışlık elbiselerini hazırladı. Kılık kıyafetini tamamen değiştirmesi gerekti. Giysilerindeki kadın kesimi o soğuk enlemlere uygun değildi, dar iç etekleri bacağının ancak yarısına geliyordu. O yüzden, kışın hüküm süreceği buz ovalarındaki kar tabakalarıyla temas etmemek amacıyla kendine bir tür kürklü pantolon dikti, ayakları fok derisiyle donatılmıştı. Beli sımsıkı kapalı, kapüşonla donanmış bir kürk manto vücudunun üst kısmını koruyordu.

**André Vasling hiç olmadığı kadar
meraklı görünüyordu.**

Mürettebat da, işlerinin arasında, kendilerini soğuktan koruyabilecek elbiseler dikti. Fok derisinden, keşif gezileri sırasında zarar görmeden karları geçmelerini sağlayacak, yüksek konçlu bol miktarda çizme imal ettiler. Geçitlerdeki bu yolculuk devam ettiği müddetçe böyle çalıştılar.

Usta nişancı André Vasling birçok kez, geminin etrafında sürüyle uçuşan sayısız su kuşu vurdu. Bir tür pufla ördeği ve kar tavukları mürettebata, onları ha bire tuzlanmış balık yemekten kurtaran muhteşem bir et sundular.

En nihayet gemi, bin dönemeçten sonra, Brewster Burnunun görüş alanına girdi. Denize bir sandal indirildi. Jean Cornbutte ve Penellan kesinlikle ıssız olan kıyıya çıktılar.

Brik vakit kaybetmeden, 1824'te Kaptan Scoresby tarafından keşfedilmiş Liverpool Adasına yöneldi ve mürettebat, kumsalda koşuşturan yerlileri görerek, bağıra çağıra alkışladı. Yerli diline ait, Penellan'ın bildiği birkaç kelime ve o civara sık uğrayan balina avcılarından kendilerinin öğrendikleri birkaç alışıldık cümle sayesinde iletişim hemen kuruldu.

Gröndlandlılar ufak tefek ve tıknazdılar; boyları dört ayak on inci geçmiyordu; al yanaklı, yuvarlak yüzlü ve dar alınlıydılar. Düz ve siyah saçları omuzlarına dökülüyordu. Dişleri çürüktü ve bölgenin balıkla beslenen kabilelerine mahsus şu cüzam türünden mustariptiler.

Zavallılar, son derece düşkün oldukları demir ve bakır parçaları karşılığında ayı postları, deniz danası, deniz köpeği ve kurdu gibi genelde fok adıyla anılan hayvanlara ait deriler getiriyorlardı.

Jean Cornbutte ona büyük fayda sağlayacak bu nesneleri çok ucuza aldı.

Kaptan yerlilerin bozulmuş bir gemiyi aradıklarını anlamalarını sağladı ve bu hususta herhangi bir haber alıp almadıklarını sordu. İçlerinden biri derhal karın üzerine bir nevi gemi çizerek, o ebatlarda bir teknenin üç ay evvel kuzey istikametine sürüklendiğini, eriyip çözülen buz tarlalarının peşlerinden gitmelerine mani olduğunu ve esasen kürekle idare ettikleri fazla hafif oyma kayıklarının bu şartlarda denize dayanamayacağını belirtti.

Kusurlu da olsa bu haberler tayfaların kalbine yeniden umut verdi ve Jean Cornbutte onları Kutup Denizinde daha ileri götürmekte zorlanmadı.

Liverpool Adasından ayrılmadan önce alışveriş yaparak, koşum olarak gemiye çabucak alışann altı Eskimo köpeği satın aldı. Gemi 10 Ağustos sabahı demir aldı ve şiddetli bir meltemle kuzey geçitlerine daldı.

O esnada yılın en uzun günleri yaşanıyordu, yani o yüksek enlemler altında batmak bilmeyen güneş ufukta çizdiği eğrilerin en yüksek noktasına erişiyordu.

Oysa hiç gece olmaması fazla hissedilmiyordu, zira sis, yağmur ve kar gemiyi bazen gerçek karanlıklarla sarıyordu.

Mümkün olduğunca ileri gitmeye kararlı Jean Cornbutte hıfzıssıhha önlemleri almaya başladı. İki güverte arası bütünüyle kapatıldı. Ancak her sabah, cereyanlarla havayı yenilemeye özen gösterildi. Sobalar kuruldu ve borular mümkün olan en yüksek sıcaklığı verecek şekilde yerleştirildi.

Mürettebata pamuklu gömlekleri üstüne sadece yünlü bir gömlek giymeleri ve deri kabanlarını sımsıkı kapatmaları tavsiye edildi. Üstelik ateşler henüz yakılmamıştı, zira odun ve taş kömürü stoklarını büyük soğuklara saklamak önemliydi.

Çay, kahve gibi sıcak içecekler tayfalara sabah, akşam muntazam olarak dağıtıldı ve etle beslenmek gerekli olduğundan, yörede bol miktarda bulunan ördek avına çıkıldı.

Jean Cornbutte büyük direğin tepesine “bir karga yuvası”, ucu delinmiş, içinde bir gözcünün buz dağlarını izlemek için devamlı durduğu bir nevi fiçı yerleştirdi.

Brik Liverpool Adasını gözden kaybettikten iki gün sonra, hava sıcaklığı soğuk bir rüzgârın etkisiyle aniden düştü. Birkaç kış belirtisi fark edildi. *Jeune-Hardie*’nin yitirecek bir anı bile yoktu, zira pek yakında yolu kesinlikle kapanacaktı. Dolayısıyla aralarında kalınlığı otuz ayağa kadar ulaşan düzlükler bırakan geçitlerde ilerledi.

3 Eylül sabahı *Jeune-Hardie*, Gaël-Hamkes Körfezi hizasına vardı. O sırada kara, rüzgâr altına doğru otuz mil ilerde bulunuyordu. Brik ilk defa ona hiçbir geçit sunmayan, en az bin ayak genişliğinde bir buz kütlesi önünde durdu. Buzu kesmek için testereler kullanmak gerekti. Penellan, Aupic, Gradlin ve Turquette geminin dışında duran testereleri kullanmakla görevlendirildi. Kesintilerin kenar çizgisi öyle olmuştu ki, akıntı banktan kopan buz parçalarını sürükleyebildi. Bütün mürettebat birden bu işe yaklaşık yirmi saat harcadı. Adamlar buzda tutunmakta son derece güçlük çektiler: Sık sık yarı bellerine ka-

dar suya girmek mecburiyetinde kaldılar. Fok derisinden giysileri onları sudan ancak yarım yamalak koruyordu.

Zaten bu yüksek enlemlerde her aşın hareketi, çok geçmeden mutlak bir yorgunluk takip eder, çünkü nefes almak çabucak zorlaşır ve en güçlü insanlar dahi sık sık durmaya mecbur kalır.

Neticede deniz yolculuğu yeniden mümkün hale geldi ve brik yedeğe alınarak, onu çok uzun süre alıkoymuş yığının ötesine çekildi.

VI

BUZ DEPREMİ

Jeune-Hardie, birkaç gün daha, başa çıkılmaz engellere karşı savaştı. Mürettebatın elinde hemen her zaman testere vardı, hatta sık sık yolunu kesen muazzam buz kütlelerini patlatmak için barut kullanmak zorunda kalındı.

12 Eylül'de deniz, gemiye ne ileri ne de geri gidebileceği şekilde, dört bir yanından saran, herhangi bir çıkışı ve geçidi olmayan, sağlam bir ovadan başka bir şey sunmadı. Sıcaklık sıfırın altında ortalama on altı derecede seyrediyordu. Yani kışlama vakti gelmişti ve kış mevsimi dert ve tehlikeleriyle baş gösteriyordu.

O sırada *Jeune-Hardie* aşağı yukarı yirmi bir derece batı boylamı ve altmış altıncı derece kuzey enleminde, Gaël-Hamkes Körfezi girişinde bulunuyordu.

Jean Cornbutte ilk kışlama hazırlıklarını yaptı. Evvela teknesini buz çözülmesi ve rüzgârdan koruyacak bir konum almasına izin verecek bir koy bulmaya uğraştı. On mil kadar batıda olması ge-

reken kara, gidip tanımaya karar verdiği güvenli sığınaklar sunabiliyordu sadece.

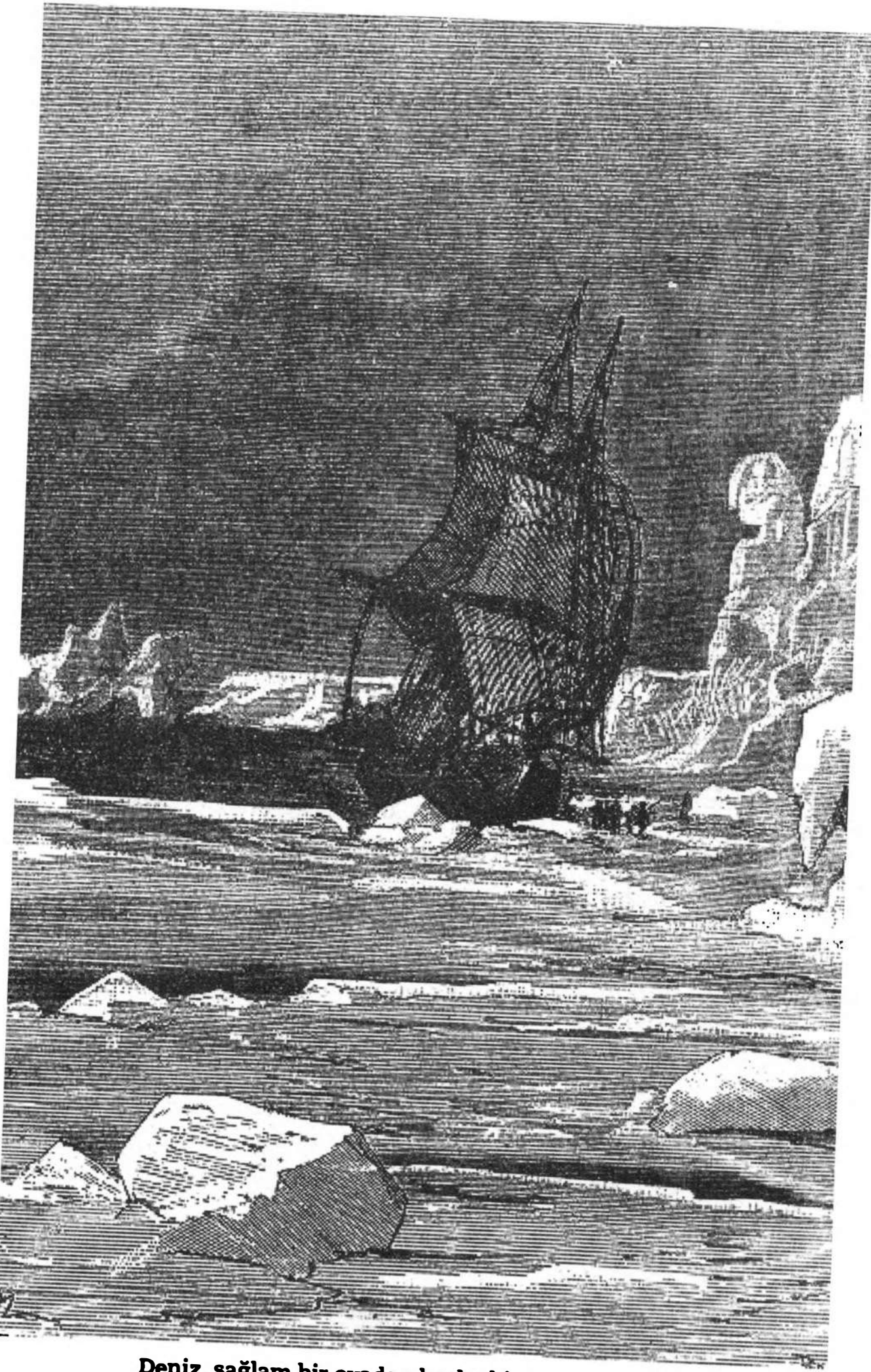
12 Eylül'de André Vasling, Penellan ve iki tayfa Gradlin ve Turquette refakatinde, yola koyuldu. Her biri iki günlük erzak taşıyordu, zira gezilerinin daha fazla uzaması muhtemel değildi. Üzerinde yatacakları manda derileriyle kuşanmışlardı.

Bol miktarda yağmış ve yüzeyi donmamış kar onları epey geciktirdi. Sık sık yarı bellerine kadar gömülüyor ve yarıya düşmemek için, ancak son derece ihtiyatlı ilerleyebiliyorlardı. Başlı çeken Penellan demir uçlu bastonuyla yerdeki her çukuru dikkatle yokluyordu.

Akşamüstü beşe doğru, sis yoğunlaşmaya başladı ve küçük katile durmak zorunda kaldı. Penellan onları rüzgârdan koruyabilecek bir buz parçası aramakla meşgul oldu ve biraz yemek yedikten sonra, sıcak içecekleri olmadığına üzülererek, manda postlarını kara serip sarındılar, birbirlerine sarıldılar ve çok geçmeden uyku yorgunluğa ağır bastı.

Ertesi sabah Jean Cornbutte ve yoldaşları bir ayaktan kalın bir kar tabakasıyla kaplanmışlardı. Neyse ki postlar tamamen su geçirmezdi üstelik kar da ısı kaybını önleyerek vücut ısılarını korumalarına yardımcı olmuştu.

Jean Cornbutte hemen hareket işaretini verdi ve öğlene doğru, o ve yoldaşları ilkin ayırt etmekte zorlandıkları kıyıyı nihayet gördüler. Sahilde, dikey olarak yontulmuş yüksek buz blokları yükseliyordu, boy boy ve çeşit çeşit tepeleri büyük ölçüde kristalleşmişti. Denizciler yaklaşıncaya sayısız su kuşu havalandı ve buzda tembel tembel yatan foklar hızla suya daldı.

Deniz, sağlam bir ovadan başka bir şey sunmadı.

“Şükürler olsun!” dedi Penellan. “Ne kürk ne de av kuşu sıkıntısı çekeceğiz!”

“Bu hayvanlar,” diye cevap verdi Jean Cornbutte, “kesinlikle daha önce de insanlar tarafından ziyaret edilmiş gibiler, çünkü tamamen ıssız bu bölgede bu denli yabani olmazlardı.”

“Bu toprakları sadece Gröndlandlılar ziyaret eder,” diye karşılık verdi André Vasling. “Bununla birlikte buradan geçtiklerine dair hiçbir iz görmüyorum, etrafta ne en ufak bir kamp, ne de derme çatma bir kulübe var,” diye cevap verdi Penellan, yüksek bir tepeye tırmanarak.

“Hey! Kaptan,” diye haykırdı, “gelip bir bakın! Bizi kuzeydoğu rüzgârlarından güzelce koruyacak toprak bir burun fark ediyorum.”

“Buradan, çocuklar!” dedi Jean Cornbutte.

Yoldaşları onu takip etti ve biraz sonra hepsi Penellan’a katıldı. Denizci doğru söylemişti. Epey yüksek bir tepe burun gibi uzuyor ve kıyıya doğru kıvrılarak, en fazla bin ayak derinliğinde küçük bir koy meydana getiriyordu. O burnun parçalandığı birkaç hareketli buz ortada yüzüyordu ve en soğuk rüzgârlara karşı korunaklı deniz henüz tamamen donmuş değildi.

Bu kışlama yeri mükemmeldi. Geriye gemiyi kullanmak kalıyordu. Jean Cornbutte bitişik buz ovasının çok kalın olduğunu fark etti. Briki varış yerine götürecek bir kanal kazmak pek zor görünüyordu. Bu durumda başka bir koy araması lazımdı, fakat Jean Cornbutte kuzeye doğru nafile ilerledi. Kıyı uzunca bir mesafe düz ve dik kalıyordu ve burnun ötesinde doğrudan doğruya doğu rüzgârlarına açıktı. Bu durum kaptanın hu-

zurunu kaçırdı. Öte yandan André Vasling, bariz sebeplere dayanarak, vaziyetin ne kadar fena olduğunu açıkladı. Penellan bu şartlar altında her şeyin daha iyi olduğunu kendi kendine kanıtlamakta çok güçlük çekti.

Yani brikin ancak kıyının güney kısmında bir kışlama yeri bulma şansı vardı. Bu da geldiği yoldan geri dönmesi demekti, kuşkusuz. Ufak topluluk tekrar geminin yoluna koyuldu ve hızla yürüdü, zira erzak sıkıntısı başlıyordu. Jean Cornbutte bütün yol boyunca kullanışlı bir geçit veya en azından buz ovasında kanal kazmaya izin veren bir yarık aradı, ama boşuna.

Akşama doğru denizciler geçen gece konakladıkları buz parçasının yakınına geldiler. Gün kar-sız geçmişti ve yine buzun üstünde vücutlarının izini saptayabildiler. Uyumaları için her şey hazır-
dı, manda postlarına uzandılar.

Keşif gezisinin başarısızlığından ziyadesiyle memnuniyetsiz Penellan oldukça huzursuz bir uykuya dalmıştı ki, uyuyamadığı bir anda dikkatini boğuk bir gümbürtü çekti. Kulak kabarttı, o gürültü ona öyle acayip gelmişti ki, dirseğiyle Jean Cornbutte'ü dürttü.

“Ne var?” diye sordu kaptan, her gemicinin alışkanlığı olduğu üzere, aklı da bedeni kadar hızlı uyanmıştı.

“Dinleyin, kaptan!” diye yanıtladı Penellan.

Gürültü hissedilebilir bir şiddetle artıyordu.

Jean Cornbutte ayağa kalkarak, “Bu denli yüksek enlemlerde şimşek olamaz!” dedi.

“Sanırım bir kutup ayısı sürüsüyle karşı karşıyayız!” diye cevap verdi Penellan.

“Kör Şeytan! Henüz bir tane bile görmemiştik.”

“Er ya da geç ziyaret edeceklerdi,” diye yanıtladı Penellan. “Bari onlara iyi bir karşılama hazırlayalım.”

Bir tüfekte silahlanmış Penellan sığındıkları bloğa hızla tırmandı. Karanlık çok yoğundu ve hava kapalıydı, hiçbir şey göremedi, fakat yeni bir vaka çok geçmeden o gürültünün sebebinin civardan gelmediğini kanıtladı. Jean Cornbutte, Penellan’ın yanına gitti, ayakların altında meydana gelen ve şiddeti yoldaşlarını uyandıran bu gümbürtüyü dehşet içinde hissettiler.

Yeni tür bir tehlikenin tehdidi altındaydılar. Gök gürültüsüne benzeyen bu gümbürtüye az sonra buz tarlasından gelen, gayet belirgin bir dalgalanma katıldı. Tayfaların çoğu dengelerini yitirip düştü.

“Dikkat!” diye bağırdı Penellan.

“Evet!” diye cevap verildi.

“Turquiette! Gradlin! Neredesiniz?”

“Buradayım!” diye yanıtladı Turquiette, üzerini kaplayan kanı silkeleyerek.

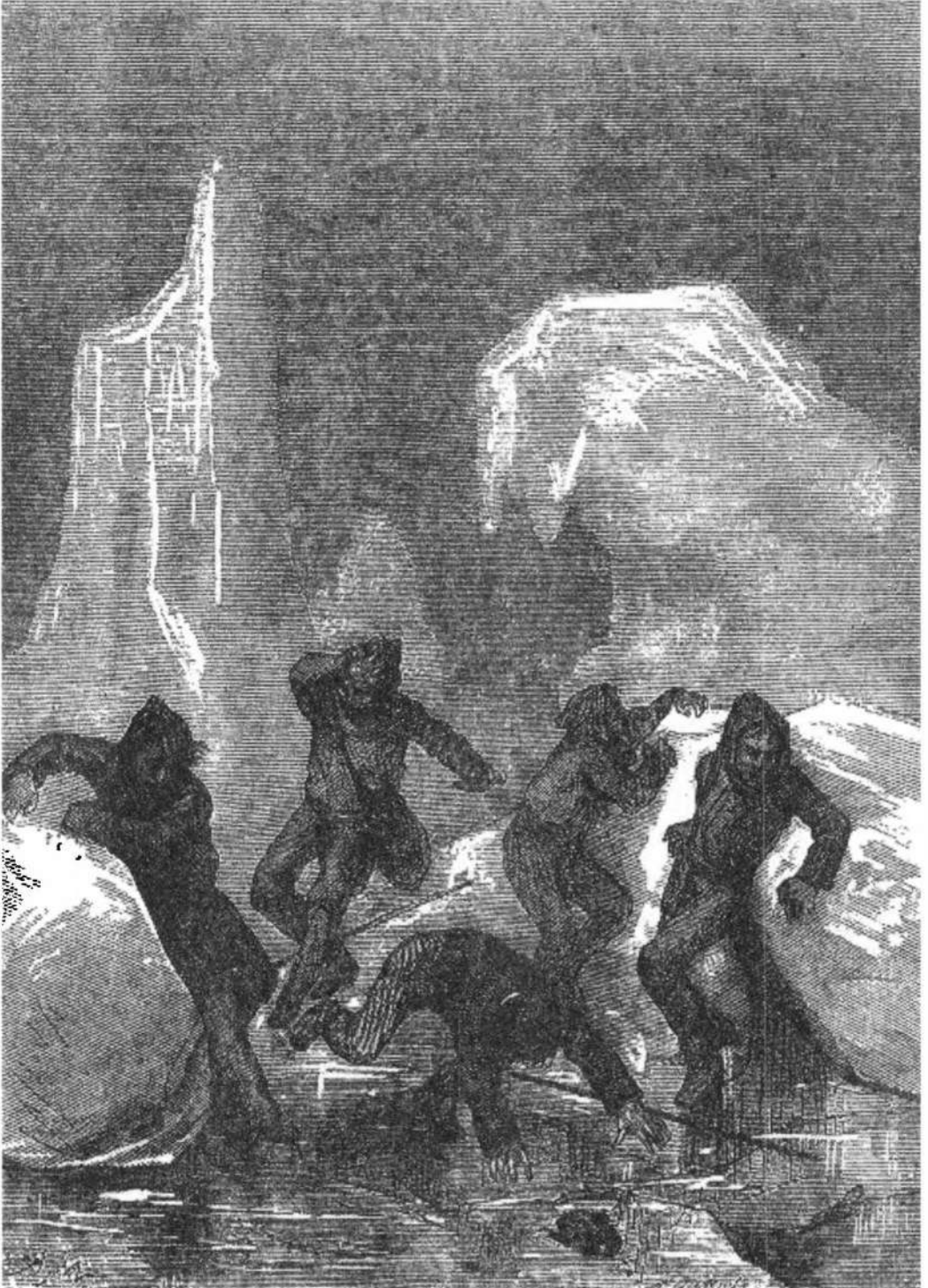
“Buradan, Vasling,” diye bağırdı Jean Cornbutte ikinci kaptana. “Ya Gradlin?”

“Buradayım, kaptan!.. Ama fena harcandık!” diye haykırdı Gradlin dehşetle.

“Yok, hayır!” dedi Penellan. “Kurtulmuş olabiliriz!”

Sözlerini bitirir bitirmez, korkunç bir çatırtı işitildi. Buz ovası bütünüyle parçalandı ve tayfaların yanlarında salınan bloğa sımsıkı kenetlenmeleri gerekti. Serdümenin sözlerine rağmen, kendilerini büyük bir tehlikenin içinde buldular, çünkü dep-

rem olmuştu. Denizcilerin deyimiyle buzlar “demir almıştı”. Bu sarsıntı yaklaşık iki dakika devam etti. Asıl korkulacak şey zavallı tayfaların ayakları altında bir yank oluşmasıydı! O yüzden hiç azalmayan bir korku haliyle günün doğmasını beklediler. Zira ölüm kaygısı içinde, herhangi bir adım atmayı göze alamıyorlardı ve yutulmaktan kaçınmak için boylu boyunca uzanıp yattılar.

Bu sarsıntı yaklaşık iki dakika devam etti.

Günün ilk ışıklarıyla, karşılarında tamamen değişik bir manzara buldular. Bir gün evvel tek bir kütle halindeki uçsuz bucaksız ova, bin bir yerden ayrılmıştı ve denizaltı sarsıntılarıyla kabaran dalgalar ovayı kaplayan kalın tabakayı parçalamıştı.

Jean Cornbutte'ün aklına brikinin düşüncesi geldi.

“Zavallı gemim!” diye haykırdı, “Perişan olmalı.”

Yoldaşlarının yüzüne umutsuzluğun karanlık gölgesi düştü. Geminin kaybolması demek kaçınılmaz olarak ölümleriyle yüzleşmeleri demekti.

“Cesaret! Dostlarım!” diye devam etti Penellan. “Bu akşamki depremin buzlarda, gemimizi kışlama koyuna götürmemizi sağlayacak bir yol açtığını düşünün! Hey! Bakın, yanılmıyorum, işte! *Jeune Hardie* bize bir mil daha yaklaşmış!”

Herkes ileri atıldı, hem de öyle tedbirsizce atıldılar ki, Turquette bir yarığa düştü ve Jean Cornbutte onu kapüşonundan yakalamasa, kesinlikle oracıkta can verirdi. Soğukça bir banyoyla kurtardı.

Aslında brik iki mil ileride dalgalanıyordu. Bitmek bilmez zahmetlerin ardından, küçük topluluk gemiye ulaştı. Gemi iyi durumdaydı, fakat tayfaların hareket ettirmeyi ihmal ettiği dümeni buz tutup kullanılmaz hale gelmişti.

VII

KIŞLAMA DEMİRBAŞLARI

Penellan bir kez daha haklıydı: Her şey en iyisiydi ve buz sarsıntısı gemiye koya kadar elverişli bir yol açmıştı. Gemicilerin tek yapacağı, buzları kendilerine yol açacak şekilde yönlendirmek için akıntıları ustaca kullanmaktı.

19 Eylül'de brik nihayet karadan iki gomina mesafedeki kıslama koyuna yerleşti ve dibe sağlamca demir attı. Ertesi günden itibaren gövdesinin etrafında buz oluşmuştu bile. Çok geçmeden bir insanın ağırlığını taşıyabilecek denli kuvvetli bir hal aldı ve karayla doğrudan bağlantı sağlandı.

Kuzeyli denizcilerin âdeti uyarınca, geminin donanımı olduğu gibi bırakıldı. Yelkenler serenlere özenle katlanıp kılıfları geçirildi, ama hem uzağı gözlemeye hem de gemiye dikkat çekmeye yarayan karga yuvası yerinde kaldı

Güneş daha şimdiden ufukta yükselmekteydi. Haziran gündönümünden beri, çizdiği eğriler gitgide alçalmıştı ve kısa süre içinde tamamen yok olması gerekiyordu.

Mürettebat hazırlıklarını tamamlamakta acele etti. İşleri asıl düzenleyen kişi Penellan'dı. Buz çok geçmeden geminin çevresinde kalınlaştı. Basıncının tehlike yaratması korkutucuydu, fakat Penellan yüzer buzların geliş gidişleri ve kavrayışlarından ötürü buzun yirmi ayak kadar kalınlığa erişmesini bekledi. Ancak o zaman kütleyi gövdenin etrafında eğik vaziyette oydu. Öyle ki biçimini aldığı geminin altında bir uçtan diğerine birleşti. O andan itibaren, buzul yatağıyla sarmalanmış brikin hiç kıpırdayamayan buzların yarattığı basınçtan korkmasını gerektirecek bir şeyi kalmadı.

Sonra denizciler geminin bordasını boylu boyunca kaldırdılar, beş altı ayak kalınlığındaki bu duvar çok geçmeden kaya misali sertleşti. Bu koruma içerideki sıcaklığın dışarı sızmasına izin vermiyordu. Bütün güverteyi içine alacak şekilde, hava ve ısı geçirmeyecek bir biçimde kapatılmış ve postla kaplanmış bir bez çadır kuruldu ve mürettebat için bir nevi kapalı gezinti yeri oluşturuldu.

Ayrıca karaya, gemide fazlalık olan eşyaların yığıldığı buzdan bir ardiye inşa edildi. Kabinlerin bölmeleri hem önde hem de kışta sadece geniş bir oda oluşturacak şekilde söküldü. Zaten bu tek odayı ısıtmak daha kolaydı; zira buz ve rutubet toplamak için orada daha az köşe bulurdu. Öte yandan dışarıya açılan kumaş yenler sayesinde odayı uygun bir şekilde havalandırmak daha kolaydı.

Herkes bu hazırlıklar sırasında canla başla çalıştı ve 25 Eylül'e doğru her şey hazırды. André Vasling bu düzenlemelerin hiçbirinde işe yarar bir şey yapmadı. Genç kızla ilgilenmekte ise aşırı

çaba gösterdi, kızın akıllı fikri Louis de olduğundan bu durumun pek farkına varmadı ama Jean Cornbutte neler olup bittiğini hemen anladı. Bu konuyu Penellan'la konuştu; o da ikinci kaptanının niyetlerini açıkça ortaya koyan birçok hadiseyi hatırladı. André Vasling Marie'yi seviyor ve kazazedelerin kesinkes öldüğünden emin olunca da onu dayısından istemeyi düşünüyordu. O zaman Dunkerque'e geri dönülür ve André Vasling, Jean Cornbutte'ün tek mirasçısı olan güzel ve zengin kızla evlenerek bu işten en büyük faydayı sağlardı.

Ancak André Vasling, sabırsızlığı yüzünden sık sık ihtiyatsız davranıyordu. Birçok defa kazazedeleri bulmak için girilen araştırmaların lüzensuz olduğunu belirtmişti, ne var ki çoğu zaman yeni bir ipucu onu yalanlamış ve Penellan da bunu göz önüne sermekten büyük keyif almıştı. Ayrıca ikinci kaptan serdümenden içtenlikle nefret ediyordu ve hislerinin karşılığını katbekat alıyordu. Andre Vasling'in mürettebat içinde nifak tohumları ekmesi dümencinin korktuğu tek şeydi ve Jean Cornbutte'e de ona kaçamak cevaplar vermesini telkin etmişti.

Kışlama hazırlıkları tamamlandığında, kaptan mürettebatının sağlığını korumaya yönelik muhtelif önlemler aldı. Adamlara her sabah yattıkları odayı havalandırma ve gecenin rutubetinden kurtulmak için iç duvarları özenle silip kurulama emri verdi. Sabah akşam soğuğa karşı en iyi uyarıcılardan biri olan kaynar çay ya da kahve içtiler. Sonra gemiye, mümkün olduğunca her gün taze yiyecek sağlamak için ava çıkmak üzere dörderli gruplara bölündüler.

Her birinin her gün sağlık egzersizi yapması ve soğukta hareketsiz kalmaması lazımdı; zira sıfırın altında otuz derecelik havalarda, vücudun bir kısmı aniden donabilirdi. Bu durumda donan kısmı kurtarabilecek yegâne şey, karla ovalayarak ısıtmaktı.

Ayrıca Penellan her sabah soğuk suyla yıkılmasını da şiddetle tavsiye etti. İnsanın ellerini ve yüzünü kara daldırması belli bir cesaret gerektiriyordu, bunu yapmak da insanın içindeki buzları eritirdi. Penellan yiğitçe diğerlerine örnek oldu ve Marie de onun dediğini yapan son kişi olmadı.

Jean Cornbutte hikâye ve duaları da unutmadı, çünkü mürettebatın yüreklerinde umuzsuzluğa ve sıkıntıya yer bırakmamak gerekiyordu. O ıssız enlemlerde bundan daha tehlikelisi yoktu.

Her zaman kapalı olan gökyüzü insanın ruhunu kederle dolduruyordu. Şiddetli rüzgârlar tarafından kamçılanan kalın bir kar, içinde bulundukları durumun dehşetini artırıyordu. Güneş yakında toptan ortadan kaybolacaktı. Bulutlar gemicilerin tepelerinde kümelenmemiş olursa, o uzun kutup gecesinde gerçek güneşleri olacak ay ışığının keyfini sürebilirlerdi, lakin ne batı rüzgârları ne de kar dindi. Her sabah teknenin yanlarını temizlemeleri ve buzda ovaya inmeyi sağlayan yeni bir merdiven yontmaları gerekti. Bunu kar bıçaklarıyla rahatça yapabildiler, basamaklar oyulur oyulmaz, yüzeye biraz su serpiliyor ve hemen sertleşiyordu.

Penellan da gemiden çok uzakta olmayan bir yerde, buzda delik açtı. Her gün, üst kısmında

oluşan yeni katman kınılıyordu. Belli bir derinlikten çekilen su yüzeydekinden daha sıcaktı.

Tüm bu hazırlıklar yaklaşık üç hafta sürdü. Artık aramaya devam edebilirlerdi. Gemi altı yedi aylığına hapsolmuştu ve ancak bir sonraki çözülme zamanında buzlarda yeni bir rota açılabilirdi. Kuzeyde keşfe çıkmak için bu mecburi duruştan istifade etmek lazımdı.

VIII

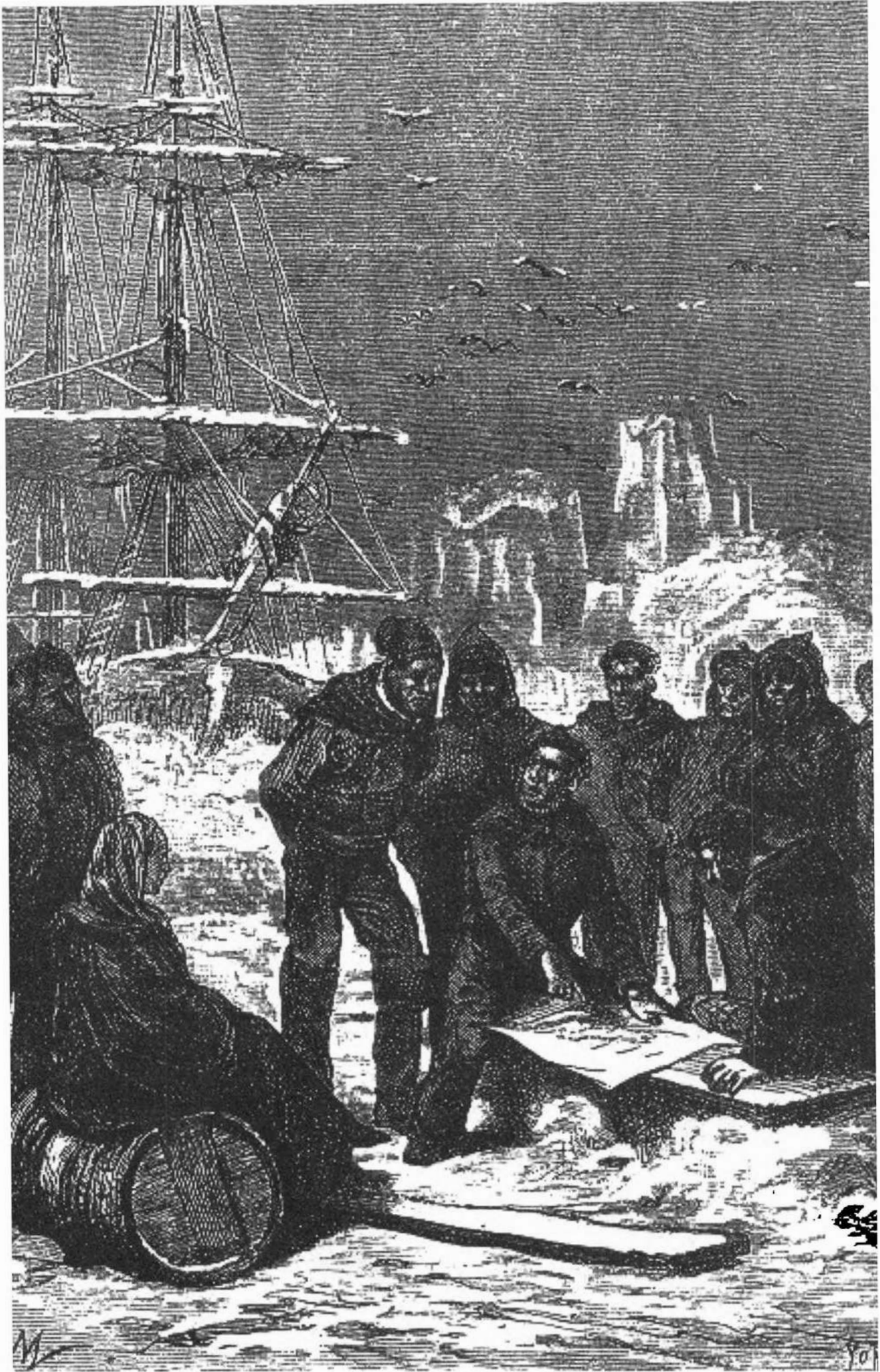
KEŞİF PLANI

9 Ekim'de Jean Cornbutte hareket planlarını oluşturmak için, dayanışmanın gayret ve cesaretini de artırmak amacıyla bütün mürettebatın katıldığı bir konsey topladı. Elinde haritayla, içinde bulundukları durumu açıkça ortaya serdi.

Grönland'ın doğu sahili kuzeye doğru dikine ilerler. Denizcilerin keşifleri o civarın kesin sınırlarını vermişti. Grönland'ı Spitzberg'den ayıran bu beş yüz fersahlık alanda henüz hiçbir toprak bilinmiyordu. Sadece, *Jeune-Hardie*'nin kışlayacağı Gaël-Hamkes Körfezinin yüz mil kadar kuzeyinde bir ada, Shannon Adası bulunuyordu.

Tüm ihtimalleri hesaba katan Norveç gemisi o istikamete sürüklenmişti. Shannon Adasına varamayacağına kanaat getiren Louis Cornbutte ve kazazedeler kışı geçirmek için oraya sığınmaya mecbur kalmışlardı.

André Vasling'in karşı çıkmasına rağmen bu fikir ağır bastı ve keşif gezilerinin Shannon Adası tarafına çevrilmesine karar verildi.

**Elinde haritayla, içinde bulundukları durumu
açıkça ortaya serdi.**

Hazırlıklar derhal başladı. Norveç kıyısından, kar ve buz üzerinde kaymaya elverişli, önü ve arkası kıvrık tahtadan yapılmış, Eskimo tarzı bir kizak alınmıştı. On iki ayak uzunluğunda dört ayak enindeydi ve dolayısıyla gerekirse haftalarca yetecek kadar erzak taşıyabiliyordu. Fidèle Misonne onu çabucak elden geçirdi ve aletlerinin bulunduğu kardan ardiyede çalışmaya başladı. Orada ilk defa kömür sobası kuruldu; zira onsuz hiçbir iş mümkün değildi. Sobanın borusu yan duvarlardan birinden çıkıyordu, fakat bu yerleşimde ciddi bir kusur vardı, çünkü borunun sıcaklığı temas ettiği yerdeki karı yavaş yavaş eritiyor ve delik bariz şekilde büyüyordu. Jean Cornbutte'ün aklına, borunun o bölümünü, ısının geçmesini engelleme özelliği olan bir çadır beziyle takviye etmek geldi ve gayet başarılı oldu.

Misonne kızakta çalışırken Penellan da Marie'nin yardımıyla yol için yedek giysiler dikeyordu. Neyse ki fok derisi çizme boldu. Jean Cornbutte ve André Vasling erzak tedarikiyle meşguldüler. Taşınabilir bir ocak yakmaya yönelik ufak bir fıçı ispirto seçtiler. Onlara yetecek kadar çay ve kahve stoklandı, küçük bir sandık peksimet, iki yüz libre kurutulmuş et ve birkaç matara konyak beslenme işini tamamladı. Avlanarak her gün taze et sağlayabilirlerdi. Belli bir miktar barut birçok torbaya bölündü. Pusula, sekstant ve dürbün korunaklı bir yere kondu.

11 Ekim'de, güneş ufukta görünmedi. Mürrettebat koğuştaki sürekli lamba yakmak zorunda kaldı. Yitirecek vakit yoktu, keşif gezilerine başlamak gerekiyordu, çünkü ocak ayında hava

öyle soğuk olurdu ki, ölüm riskine girmeden dışarı adım atmak imkânsızlaşırdu. Mürettebat en az iki ay boyunca tam bir kışla hayatına mahkûm olurdu. Sonra buzların erimesi başlar ve geminin ayrılacağı döneme kadar devam ederdi. Çözülme haliyle her türlü keşif gezisine mani olurdu. Öte yandan, Louis Cornbutte ve yoldaşlarının, hâlâ hayatta olsalar da kutup soğğunun güçlüklerine direnebilmeleri muhtemel değildi. Yani onları daha önce kurtarmaları lazımdı, yoksa tüm umutlar yitip giderdi.

André Vasling bütün bunları herkesten iyi biliyordu. O yüzden bu geziye çok sayıda engel çıkarmaya karar verdi.

Yolculuk hazırlıkları 20 Ekim'e doğru son buldu. O zaman iş keşfe katılacak adamları seçmeye kaldı. Genç kız, Jean Cornbutte veya Penellan'ın korumasından çıkmamalıydı. Zaten ne biri ne de öteki kafileden ayrılabilirdi.

Mesele Marie'nin böyle bir yolculuğun yorgunluğunu kaldırıp kaldıramayacağıydı. Şimdiye kadar zorlu sınavlardan fazla zarar görmeksizin geçmişti; zira çocukluğundan beri denizin yorgunluklarına alışık bir gemici kızıydı ve Penellan kızın o korkunç iklimde kutup denizlerinin tehlikeleriyle mücadele ettiğini görmekten hakikaten korkmuyordu.

Neticede uzun tartışmalardan sonra genç kızın keşif gezisine katılmasına ve üzerine ısı sızdırmayan, küçük bir ahşap kulübe yapılmış kızakta ona bir yer ayrılmasına karar verildi. Marie'ye gelince, dileğinin zirvesine ulaştı; zira iki hamisinden de uzakta olmaktan nefret ediyordu.

Keşif ekibi şu kişilerden oluşmuştu: Marie, Jean Cornbutte, Penellan, André Vasling, Aupic ve Fidèle Misonne. Alain Turquette özellikle Ger-vique ve Gradlin'in kaldıkları brikin güvenliğiyle görevlendirildi. Her çeşit yeni erzak yığıldı, çünkü Jean Cornbutte keşif gezisini mümkün olduğunca ileri götürmek amacıyla yedi sekiz günlük yol boyunca yetecek kadar yiyecek depolamaya karar vermişti. Kızak hazır olur olmaz, hemen yüklendi ve manda derisinden bir çadırı kaplandı. Tüm bunlar beş köpeğin buzda rahatlıkla çekebildiği toplam yedi yüz librelik bir yük teşkil ediyordu.

22 Ekim'de kaptanın öngördüğü gibi ısıda ani bir değişiklik baş gösterdi. Gökyüzü aydınlandı, yıldızlar son derece parlak bir ışık saçtı ve ay, göğü on beş gün terk etmemek üzere ufukta parladı. Termometre sıfırın altında yirmi beş dereceye inmişti.

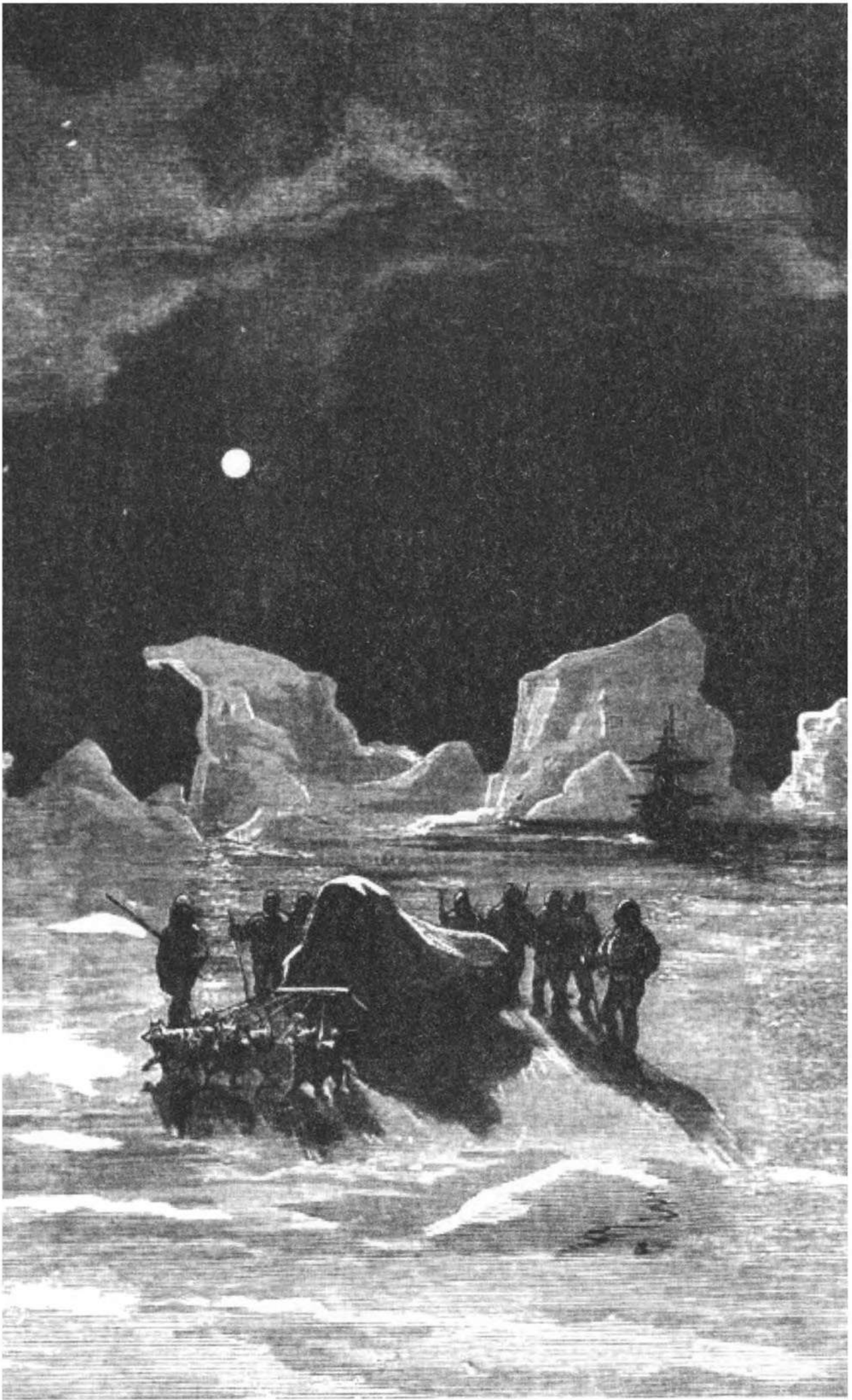
Yola ertesi gün çıkılmasına karar verildi.

IX

KARDAN EV

23 Ekim sabahı saat on birde kabile güzel bir mehtap altında yürümeye koyuldu. Bu kez seyahatin icabında uzun zaman sürebileceği şekilde önlemler alınmıştı. Jean Cornbutte kıyıyı izleyerek kuzeye doğru çıktı. Yürüyüşçülerin adımları dayanıklı buzda hiçbir iz bırakmıyordu. O yüzden Jean Cornbutte uzaktan seçtiği nirengi noktaları sayesinde yön bulmak zorunda kaldı. Kâh sivri kayalarla kaplı bir tepede, kâh basıncın ovanın üstüne kaldırdığı muazzam bir buz parçasında yürüyordu.

On beş mil kadar uzaktaki ilk molada, Penellan bir kamp yeri kurdu. Çadır bir buz bloğuna dayandı. Marie bu sert soğuktan fazla mustarip değildi, çünkü meltem esinti dindiğinden soğuk daha katlanır olmuştu. Ne var ki genç kız birçok kez uyuşan bacakları kan dolaşımını sekteye uğratmasın diye kızağından inmek mecburiyetinde kaldı. Zaten postlarla Penellan tarafından özenle döşenmiş küçük kulübesi mümkün olan bütün rahatlığı sunuyordu.

Kafle yürümeye koyuldu.

Gece olduğunda ya da daha doğrusu istirahat vakti geldiğinde, küçük kulübe genç kıza yatak odası işlevi göreceği çadırın altına taşındı. Akşam yemeği taze ve kurutulmuş et ile sıcak çaydan oluşuyordu. Jean Cornbutte, iskorbütün uğursuz etkilerine karşı tedbir mahiyetinde, herkese birkaç damla limon suyu dağıttırdı. Sonra hepsi, Tanrı'ya emanet, uykuya daldı.

Sekiz saatlik uykunun ardından herkes yürüyüş sırasındaki yerini aldı. İnsanlar ve köpekler besleyici bir kahvaltı ettikten sonra yola çıkıldı. Yekpare buz hayvanların kızıağı büyük bir kolaylıkla çekmesini sağlıyordu. İnsanlar bazen onu takip etmekte zorlanıyordu.

Lakin pek yakında birçok gemicinin mustarip olduğu bir maraz baş gösterdi. Göz kamaşması. Aupic ve Misonne'da göz iltihabı oluştu. O muazzam buz ovalarına vuran ay ışığı gözleri kamaştırıyor ve dayanılmaz bir yanmaya sebep oluyordu.

Ayrıca gözde son derece tuhaf bir kırılma etkisi yaratıyordu. İnsan yürürken bir yükseltiye adım attığını zannediyor ancak adımını daha aşağıya atıyordu. Bu da sık sık yuvarlanmalara sebep oluyordu, neyse ki önemsiz ve Penellan'ın şakaya vurduğu düşmelerdi. Bununla birlikte hepsinde bulunan çelik uçlu bastonlarla zemini yoklamadan kimsenin katiyen adım atmamasını tavsiye etti.

1 Kasım'a doğru, yani yola çıktıktan on gün sonra, kabile elli fersah kadar kuzeyde bulunuyordu. Herkes çok yorulmuştu. Jean Cornbutte gözlerinde korkunç kamaşmalar hissediyor ve görme duyusu bariz bir şekilde bozuluyordu. Au-

pic ve Fidèle Misonne artık ancak elleriyle yoklayarak ilerliyorlardı, çünkü kan çanağı olmuş gözleri beyaz yansımadan yanıyor gibiydi. Marie mümkün olduğunca kulübede kaldığından bu gibi hadiselerden korunmuştu. Başa çıkılmaz bir cesareten destek alan Penellan bütün bu yorgunluklara karşı direniyordu. Bununla birlikte, en iyi dayanan ve marazların, soğuğun, göz kamaşmasının adeta hiç etki etmediği kişi André Vasling'di. Çelik gibi bedeni tüm yorgunluklara dayanıklıydı. En güçlü kuvvetlileri ele geçiren yılgınlığı keyifle görüyor ve daha şimdiden müstakbel geri dönüş anını düşünüyordu.

Velhasıl onca yorgunluğun ardından, 1 Kasım'da, bir iki gün durmak kaçınılmaz oldu.

Duracakları yeri seçer seçmez kamp hazırlıklarına başladılar. Burundaki kayalıklardan birine yaslanacak şekilde bir kardan ev inşa etmeye karar verildi. Fidèle Misonne hemen on beş ayak boyundaki, beş ayak enindeki temellerini çiziverdi. Penellan, Aupic, Misonne bıçaklarının yardımıyla, belirlenen yere taşıdıkları büyük buz kalıplarını kestiler ve taş duvar ustalarının yaptıkları gibi yukarı doğru ördüler. Çok geçmeden aşağı yukarı eşit kalınlıktaki arka duvar beş ayak yüksekliğe ulaştı; zira malzeme sıkıntısı çekmiyorlardı ve işin birkaç gün dayanacak kadar sağlam olması önemliydi. Dört duvar yaklaşık sekiz saatte tamamlandı; güney tarafında bir kapı bırakıldı ve dört duvarın üstüne konan çadır bezi sakladığı kapıyı örttü. O büyük buz bloklarını geçici bir yapıya dönüştürmek için geriye sadece çatıyı kaplamak kalıyordu.

Zahmetli bir çalışmadan üç saat sonra, ev bitmişti ve herkes, yorgunluk ve ümitsizlik içinde istirahate çekildi. Jean Cornbutte tek adım atamayacak kadar bitap düşmüştü ve André Vasling bu durumunu öyle güzel sömürdü ki, o korkunç ıssızlıklarda araştırmalarını daha ileri götürme sözünü kopardı.

Penellan kendini hangi azize adayacağını bilmiyordu. Mesnetsiz tahminlere dayanarak yoldaşlarını yüzüstü bırakmayı şerefsizlik ve korkaklık telakki ediyordu. O yüzden tahminleri ortadan kaldırmaya uğraşıyordu, ama nafile.

Bununla birlikte geri dönüş kararı verilmiş olsa da, istirahat o denli gerekli hale gelmişti ki, üç gün boyunca hiçbir yol hazırlığı yapılmadı.

4 Kasım'da Jean Cornbutte kendine lüzumlu olmayan erzakları sahilin bir noktasına gömdürmeye başladı. Mümkün görünmeyen yeni keşif gezilerince o tarafa sürüklenme ihtimaline karşı, depolama alanı bir işaretle belirtildi. Dört günlük her yürüyüşte, yol boyunca benzer işaretler bırakmıştı – ki bu, kızağında taşıma zahmetine girmeksizin, dönüş için gerekli yiyecekleri güvenceye alıyordu.

Hareket saati, 5 Kasım sabahı on olarak tespit edildi. Küçük kafiye derin bir hüznün ele geçirmişti. Dayısının hayal kırıklığını gören Marie gözyaşlarını zor tutuyordu. Onca ıstırap boşa gitmiş, onca gayret heba olmuştu! Penellan'ın iyice keyfi kaçmıştı, herkese kahrediyor, her fırsatta, daha ürkek ve yorgun olduklarını söylediği, oysa Marie'nin şikâyet etmeden dünyanın öbür ucuna gideceği yoldaşlarının zaaf ve korkaklığına kızıp duruyordu.

André Vasling bu kararlılığın kendisinde yol açtığı zevki gizleyemiyordu. Artık çok geç olacağını bildiği halde kıştan sonra yeni araştırmalara girişileceği ümidiyle beslediği genç kızın huzurunda hiç olmadığınca sabırsız gözüküyordu!

X

CANLI CANLI GÖMÜLENLER

Yola çıkıştan önceki gün, akşam yemeği sırasında, Penellan tahtalarını sobaya atmak üzere boş sandıkları kırmakla meşgulken, soluğu birdenbire yoğun bir dumanla tılandı. Aynı anda kardan ev bir depremle sarsılır gibi oldu. Herkes çılglık attı ve Penellan dışarı fırladı.

Zifiri karanlık hüküm sürüyordu. Civarda korkunç bir fırtına patlıyor olmalıydı, çünkü buzlarda çözülme yaşanıyor değildi. Kar girdapları mütthiş bir şiddetle savruluyordu ve soğuk öyle aşırıydı ki, serdümen ellerinin çabucak donduğunu hissetti. Kendini hararetle ovuşturduktan sonra içeri girmek mecburiyetinde kaldı.

“İşte, fırtına,” dedi. “Tanrı evimizin direnmesini sağlasın; zira kasırga onu kırıp geçirirse mahvoluruz!”

Havada sağanakların zincirlerinden boşandığı esnada, buzlu zeminde de korkunç bir gürültü duyuluyordu. Burnun ucundan kopan buz parçaları gürültüyle çarpışıyor ve birbirleri üstüne

çıkıyordu. Rüzgâr o kadar kuvvetli esiyordu ki, bazen bütün ev yer değiştiriyor gibi oluyordu. O enlemlerde açıklanması imkânsız, fosforlu ışıklar kar girdabında oynaşıyordu.

“Marie! Marie!” diye haykırdı Penellan, genç kızın ellerini tutarak.

“Fena yakalandık!” dedi Fidèle Misonne.

“Ve bilmem, kurtulur muyuz!” diye karşılık verdi Aupic.

“Bu kardan evi terk edelim!” dedi André Vasling.

“Mümkün değil!” diye cevap verdi Penellan. “Dışarıda müthiş soğuk var, oysa burada kalırsak, göğüs gerebiliriz!”

“Termometreyi verin bana,” dedi André Vasling.

Aupic içeride yanan ateşe rağmen sıfırın altında on dereceyi gösteren aleti uzattı. André Vasling kapıyı örten çadırı kaldırıp termometreyi çabucak dışarı çıkardı; zira rüzgârın havalandığı, tam bir dolu gibi saçılan buz paçaları ölümcüldü.

“Pekâlâ, Bay Vasling,” dedi Penellan, “hâlâ çıkmak istiyor musunuz?.. En güvenli yerin burası olduğunu görüyorsunuz!”

“Evet, diye ekledi Jean Cornbutte. “Evi içeriden sağlamlaştırmak için tüm gayretimizi kullanmalıyız.”

“Ama bizi tehdit eden daha korkunç bir tehlike mevcut!” dedi André Vasling.

“Nedir o?” diye sordu Jean Cornbutte.

“Esintinin, üzerine bastığımız buzu burundakiler gibi koparması ve sürüklenmemiz ya da suya gömülmemiz!”

“Bu zor görünüyor,” diye cevap verdi Penellan, “çünkü kar bütün sıvı yüzeyleri buza çevirecek şekilde donuyor!.. Bakalım hava sıcaklığı kaç.”

Çadırı kaldırıp sadece kolunu dışarı çıkardı ve karın ortasında termometreyi bulmakta güçlük çekti, ama nihayet onu yakalamayı başardı ve lambaya yaklaştırdı.

“Sıfırın altında otuz iki derece!” dedi. “Şimdiye kadar göğüs gerdiğimiz en müthiş soğuk!”

“Isı on derece daha düşerse,” diye ekledi André Vasling, “cıva donacak!”

Bu yorumu kasvetli bir sessizlik izledi.

Sabah sekize doğru Penellan durum değerlendirmesi yapmak için ikinci bir kez dışarı çıkmayı denedi. Zaten rüzgârın defalarca kulübenin içine geri püskürttüğü dumana bir çıkış bırakmak lazımdı. Gemici giysilerine sımsıkı sarındı, mendille başına kapüşon ayarladı ve çadırı açtı.

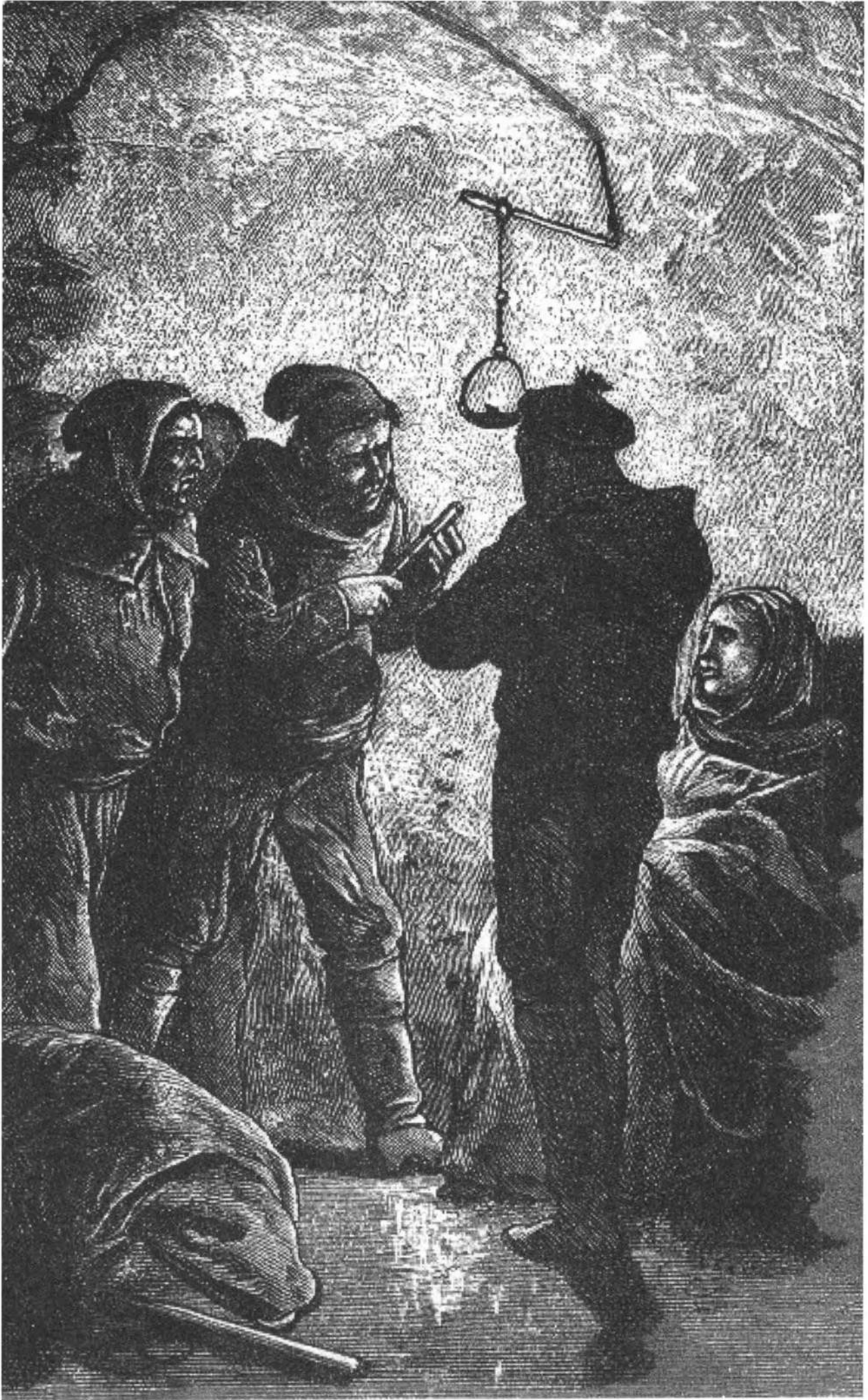
Kapı girişi karla tamamen tıkanmıştı. Penellan demirli bastonunu alıp o yoğun kütleye daldırmayı başardı, fakat bastonun ucunun serbest olmadığını ve sert bir cisme takıldığını hissettiğinde dehşetten kanı dondu!

“Cornbutte,” dedi yanına gelen kaptana, “bu kara gömüldük!”

“Ne diyorsun?” diye haykırdı Jean Cornbutte.

“Karın etrafımıza yığılıp üstümüzde donduğunu ve canlı canlı gömüldüğümüzü söylüyorum!”

“O kar kütesini geri itmeyi deneyelim,” diye yanıtladı kaptan.

Sıfırın altında otuz iki derece!

İki dost kapıyı tıkayan engeli zorladılar, fakat yerinden oynatamadılar. Kar beş ayaktan kalın bir buz meydana getirmiş ve evle yekpare bir hal almıştı.

Jean Cornbutte, Misonne ve André Vasling'i uyandıran bir çığlık attı. Yüz hatları gerilen ikinci kaptanın dişleri arasından bir küfür patladı.

O sırada içeri hepsinden daha yoğun bir duman doldu; zira hiçbir çıkış bulamıyordu.

“Lanet olsun!” diye bağırdı Misonne. “Sobanın borusu buzdan tılandı!”

Söndürmek için korların üzerine kar atan Penellan bastonunu aldı ve sobayı söktü. Öyle bir duman çıktı ki, lambanın ışığı zor fark ediliyordu. Sonra bastonuyla deliği açmaya çalıştı, ama her yerde sadece buzdan kayalarla karşılaştı.

Artık can çekişe çekişe gelecek korkunç bir sondan başka bir şey beklememek lazımdı. Zavallıların boğazına dolan duman dayanılmaz bir acı veriyordu. Çok geçmeden hava sıkıntısı da çekeceklerdi!

O sırada Marie ayağa kalktı ve Jean Cornbutte'ü umutsuzluğa sürükleyen mevcudiyeti Penellan'a biraz cesaret verdi. Dümenci zavallı çocuğun böyle korkunç bir ölümü hak etmediğini düşündü.

“Hey!” dedi genç kız. “Ateşi fazla mı yaktınız? Oda dumana boğulmuş!”

“Evet... Evet...” diye cevap verdi serdümen, kekeleyerek.

“Belli oluyor,” diye devam etti Marie, “zira ev soğuk değil. Hatta uzun zamandır bu kadar sıcak olmadı.”

Kimse ona gerçeği söylemeye cesaret edemedi.

“Hadi, Marie,” dedi Penellan aceleye getirerek, “yemek hazırlamamıza yardım et. Hava dışarı çıkmak için fazla soğuk. İşte ocak, işte ispirto, işte kahve. – Biz de ilkin biraz kurutulmuş et yiye-
lim. Şu lanet hava avlanmamıza mani olduğuna göre!..”

Bu sözler yoldaşlarını canlandırdı.

“Evvela yiyelim,” diye ekledi Penellan, “buradan çıkmayı sonra düşünürüz!”

Penellan tavsiyeye uyup kendi porsiyonunu mideye indirdi. Yoldaşları da onun gibi yaptı ve sonra bir fincan sıcak kahve içerek cesaret topladılar. Sonra Jean Cornbutte büyük bir gayretle hemen kurtarma operasyonlarına girişmeye karar verdi.

O zaman André Vasling şu yorumda bulundu:

“Şayet fırtına daha devam ederse ki bu gayet muhtemel, buzun on ayak altına gömülürüz; zira artık dışarıdan hiç gürültü işitilmiyor!”

Penellan hakikati anlayan fakat korkmayan Marie’ye baktı.

Evvela ispirto alevinde demirli bastonunun ucunu kızarana kadar ısıtıp sırayla dört buzdan duvara soktu; fakat hiçbirinde çıkış bulamadı. O zaman Jean Cornbutte kapıda delik açmaya karar verdi. Buz o denli sertti ki kamalar zor parçalıyordu. Çok geçmeden, koparılabilen parçalar kulübeyi doldurdu. İki saatlik zahmetli çalışmanın ardından kazılan dehliz üç ayak derinliğinde ancak vardı.

Dolayısıyla daha süratli ve evi daha az sarsan bir araç düşünmek lazımdı, çünkü ilerledikçe katılaştan buzu kırmak için daha büyük gayret

gerekiyordu. Penellan'ın aklına, buzu istenilen yönde eritmek için ispirto ocağından faydalanmak geldi. Bu tamamen şansa bağlı bir çareydi, çünkü eğer hapislik hali uzarsa yemek hazırlamanın zamanı geldiğinde denizcilerin zaten az olan ispirtosu daha da azalmış olacağından sorun çıkarabilirdi. Yine de bu fikri herkes kabul etti ve derhal uygulamaya geçildi. İlk önce üç ayak derinliğinde bir çukur kazıldı. Buz eriyince birikecek olan suyu toplamak üzere, bir ayak çapında bir kanal bırakıldı. Ve bu önlemden pişman olunmadı; zira biraz sonra Penellan'ın buz kütlesi boyunca dolaştırdığı ateşin etkisiyle su akmaya başladı.

Açıklık yavaş yavaş kazıldı, ama böyle bir işe uzun süre devam edemezlerdi; zira giysilerine temas eden su onlara baştan sona nüfuz ediyordu. Penellan on beş dakika sonra durmak ve kurumak için ocağı kendine çekmek mecburiyetinde kaldı. Misonne onun yerini almakta gecikmedi ve serdümen kadar cesur davrandı.

İki saatlik çalışmanın ardından, dehliz şimdiden beş ayak derinliğe ulaşmıştı ancak demirli baston henüz dışarı çıkış bulamamıştı.

“Karın bu kadar çok yağmış olması mümkün değil!” dedi Jean Cornbutte. Rüzgâr o noktaya yığmış olmalı. Belki de başka bir yerden kurtulmayı düşünmeliyiz.”

“Bilmiyorum,” diye yanıtladı Penellan. “Ama sırf yoldaşların cesaretini kırmamak için bile duvarı aynı yönde delmeyi sürdürmeliyiz. Bir çıkış mutla buluruz!”

“İspirto bitmez mi?” diye sordu kaptan.

“Umanım hayır,” diye cevap verdi Penellan, “ne var ki sıcak kahve ve çaydan mahrum kalmak durumundayız! Zaten beni en çok kaygılandıran şey bu değil.”

“Ne o halde, Penellan?” diye sordu Jean Cornbutte.

“Yağ kalmadığı için lambamızın sönmesi ve erzakın sonuna gelmemiz!”

“Neyse! Tanrı yardımcımız olsun!”

Sonra Penellan herkesin iyiliği için canla başla çalışan André Vasling’in yerine geçti.

“Bay Vasling,” dedi, “yerinizi alacağım, fakat lütfen her türlü göçük tehdidini savuşturacak vakit bulmamız için dikkatli olun!”

İstirahat zamanı gelmişti ve Penellan dehlizi bir ayak daha kazdıktan sonra geri gidip yoldaşlarının yanına yattı.

XI

BİR DUMAN BULUTU

Ertesi gün gemiciler uyandıklarında, tam bir karanlık tarafından sarılmışlardı. Jean Cornbutte çakmağı istemek üzere Penellan'ı uyandırdı. Penellan ocağı yakmak için uyandı, ama ayağa kalkınca başını buzdan tavana çarptı. Şok oldu, çünkü önceki gün hâlâ ayakta durabiliyordu. İspirto ocağı belli belirsiz ışık çıkararak yanınca, tavanın bir ayak alçaldığını fark ettiler.

Penellan hiddetle yeniden işe koyuldu.

O sırada genç kız, ocağın dümencinin yüzüne vuran ışıkları altında, umutsuzluk ve iradenin katı çehresinde mücadele ettiğini anladı. Kendine geldi ve ellerini tutup şefkatle sıktı. Penellan cesaretinin geri geldiğini hissetti.

“Böyle ölemez!” diye haykırdı.

Ocağını aldı ve yine daracık açıklıkta sürünerek ilerlemeye koyuldu. Kuvvetli bir elle, demirli bastonunu buza sapladı ve direnç hissetmedi. Karın yumuşak tabakalarına mı varmıştı acaba? Bastonunu geri çekti ve parlak bir ışık buzdan evi doldurdu.

**Umutsuzluk ve irade katı çehresinde
mücadele ediyordu.**

“Bana bakın, dostlarım!” diye bağırdı.

El ve ayaklarıyla kanı geri itti, fakat zannettiği gibi dış yüzeyin buzunu çözülmemişti. Işık huzmesiyle birlikte kulübeye şiddetli bir soğuk da girdi ve bir anda katılaştıran bütün rutubetli kısımları ele geçirdi. Penellan, kamasının yardımıyla, açıklığı genişletti ve nihayet temiz hava soluyabildi. Diz çökerek Tanrı’ya şükretti. Çok geçmeden genç kız ve yoldaşları da ona katıldı.

Muhteşem bir ay denizcilerin sert soğuğuna dayanamadıkları havayı aydınlatıyordu. Tekrar içeri girdiler, ama daha evvel Penellan etrafına bakındı. Burun artık orada değildi ve kulübe uçsuz bucaksız bir buz ovasının ortasında bulunuyordu. Penellan erzakın durduğu kızak tarafına yönelmek istedi: Kızak ortadan yok olmuştu!

Hava sıcaklığı onu içeri dönmek zorunda bıraktı. Yoldaşlarına hiçbir şey demedi. Her şeyden önce giysilerin kurutulması gerekiyordu. Bu iş ispirto ocağı sayesinde yapıldı. Açık havaya çıkarılan termometre bir anda sıfırın altında otuz dereceye indi.

Bir saat sonra André Vasling ve Penellan dışarıdaki havaya meydan okumaya karar verdi. Hâlâ nemli elbiselerine sarınıp çeperleri şimdiden kaya gibi sertleşmiş açıklıktan çıktılar.

“Kuzeydoğuya sürüklendik,” dedi André Vasling, olağanüstü bir parlak saçan yıldızlardan yön bularak.

“Bir şey olmaz,” diye yanıtladı Penellan, “yeter ki kızağımızı bulalım!”

“Kızak burada değil mi?” diye haykırdı André Vasling. “Mahvolduk öyleyse!”

“Arayalım,” diye cevap verdi Penellan.

On beş ayaktan yüksek bir blok oluşturan kulübenin etrafında döndüler. Tüm fırtına boyunca muazzam miktarda kar yağmış ve rüzgâr bütün karı ovanın sunduğu yegâne yükseltiye yığmıştı. Bütün blok, rüzgâr tarafından, kırk buz parçalarını ortasında, yirmi beş milden fazla kuzeydoğuya sürüklenmiş ve tutsaklar yüzer hapishanelerinin kaderine razı olmuşlardı. Başka bir buz parçasının taşıdığı kızak kuşkusuz başka bir yana sarmıştı, çünkü görünürde hiçbir iz yoktu ve köpekler o dehşet verici fırtınada ölmüş olmalıydı.

André Vasling ve Penellan ruhlarının umutsuzlukla dolduğunu hissetti. Kardan eve geri dönme-ye cesaret edemiyorlardı! Ölümcul haberi bahtsız yoldaşlarına bildirmeye de keza! Kulübeyi içine kazdıkları buz bloğuna tırmandılar, fakat dört bir yanlarını kuşatan o muazzam beyazlıktan başka bir şey görmediler. Soğuk daha şimdiden kol ve bacaklarını gerginleştiriyor ve ıslak giysilerinin etrafından buz parçaları sarkmaya başlıyordu.

Penellan höyükten ineceği esnada André Vasling’e bir göz attı. Ansızın aç gözlerle bir tarafa baktığını, sonra da bembeyaz kesilerek geri çekildiğini gördü.

“Neyiniz var, Bay Vasling?” diye sordu.

“Hiç!” diye yanıtladı ikinci kaptan. “Aşağı inelim ve asla ayak basmamamız gereken bu mahalli mümkün olduğunca çabuk terk etmeye bakalım!”

Ama Penellan itaat etmek yerine yukarı çıktı ve gözlerini ikinci kaptanın dikkatini çeken tarafa çevirdi. Bu görüntü üzerinde çok değişik bir etki yarattı. Bir sevinç çığlığı atıp bağırdı:

“Tannı’ya şükür!”

Kuzeydoğuda hafif bir duman yükseliyordu. Bu konuda yanılmaya imkân yoktu. Orada canlı varlıklar nefes alıyordu. Penellan’ın sevinç çığlıkları yoldaşlarını çekti ve hepsi serdümenin yanılmadığından kendi gözleriyle emin olabildiler.

Erzaksız kalmaktan endişe etmeden, soğğun şiddetini düşünmeden, kapüşonlarına sarınıp derhal geniş adımlarla işaret edilen yere ilerlediler.

Duman kuzeydoğuda yükseliyordu, küçük kafile aceleyle o istikamete yöneldi. Erişilecek hedef yaklaşık beş altı mil mesafede bulunuyordu ve kesin yön bulmak gayet zorlaşıyordu. Duman ortadan kaybolmuştu ve nirengi noktası olarak kullanılabilecek hiçbir yükselti yoktu; zira buz ovası tam anlamıyla yekpareydi. Bununla beraber düz hattan sapmamak mühimdi.

“Madem yön bulmakta uzaktaki nesneleri kullanamıyoruz,” dedi Jean Cornbutte, “işte çaresi: Penellan önden yürüyecek, Vasling yirmi adım geriden, bense Vasling’in yirmi adım arkasından gideceğiz. Böylece Penellan’ın düz hattan sapıp sapmadığını anlayabileceğim.”

Yürüyüş bu şekilde yarım saattir sürüyordu ki Penellan birden durup kulak kabarttı.

Denizci grup yanına gitti:

“Bir şey duymadınız mı?” diye sordu Penellan onlara.

“Hiçbir şey duymadık,” diye cevap verdi Misonne.

“Tuhaf!” diye karşılık verdi Penellan. “Çığlıklar o taraftan geliyor gibiydi.”

“Çıglıklar mı?” diye yanıtladı genç kız. “Öyleyse hedefimize çok yaklaştık!”

“İlla öyle olması gerekmiyor,” diye cevapladı André Vasling. “Bu yüksek enlemlerde ve bu çok soğuklarda, ses olağanüstü mesafelere ulaşabilir.”

“Her neyse,” dedi Jean Cornbutte, “yürüyelim, yoksa donarız!”

“Hayır!” dedi Penellan. “Dinleyin!”

Birkaç zayıf ama işitilebilen ses duyuluyordu. Çıglıklar acı ve keder haykırılarına benziyordu. İki defa yenilendiler. Sanki biri imdat çağırıyordu. Sonra her şey yine sessizliğe gömüldü.

“Yanılmamışım,” dedi Penellan. “İleri!”

Ve çıglıklara doğru koşmaya koyuldu. Bu şekilde yaklaşık iki mil yaptı ve buzda yatan bir adam görünce, büyük bir şaşkınlığa kapıldı. Yanına gitti, tutup kaldırdı. Kollarını umutsuzlukla gökyüzüne doğru açtı.

Tayfaların geri kalanıyla beraber onu yakından izleyen André Vasling adama doğru koştu.

“Kazazedelerden biri bu!” diye haykırdı. “Tayfamız Cortrois!”

“Ölmüş,” diye karşılık verdi Penellan, “soğuktan ölmüş!”

Jean Cornbutte ve Marie buzun çoktan sertleştirdiği cesedin yanına vardılar. Bütün yüzlerde umutsuzluk okunuyordu. Mevta Jean Cornbutte’ün arkadaşlarından biriydi!

“İleri!” diye haykırdı Penellan.

Tek kelime etmeden yarım saat daha yürüdüler ve yerde toprak olması gereken bir yükselti fark ettiler.

“Bu Shannon Adası,” dedi Jean Cornbutte.

Bir mil sonra, ahşap kapıyla örtülmüş bir kulübeden çıkan bir duman ayırt ettiler. Çığlık attılar. Kulübeden dışarı iki adam fırladı. Penellan aralarından Pierre Nouquet'yi tanıdı.

“Pierre!” diye haykırdı.

Adam etrafında olan bitenin bilincinde olmaksızın, sersemlemiş biri gibi öylece duruyordu. André Vasling, Pierre Nouquet'nin yoldaşlarına tuhaf bir sevinçle karışık endişeyle bakıyordu; zira içlerinde Louis Cornbutte'ü görmüyordu.

“Pierre! Benim!” diye bağırdı. “Bunların hepsi dost!”

Pierre Nouquet kendine geldi ve eski yoldaşının kollarına yığıldı.

“Ya oğlum! Louis!” diye bağırdı Jean Cornbutte, en derin umutsuzluk vurgusuyla.

XII

GEMİYE DÖNÜŞ

O sırada neredeyse ölmek üzere bir adam kulübeden çıkıp buzda süründü.

Bu Louis Cornbutte'tü.

“Oğlum!”

“Nişanlım!”

Bu iki nida ağzından aynı anda çıktı, Louis Cornbutte baygın bir şekilde babasının ve genç kız kolları arasına düştü, misafirler kulübeye alınca onların ilgisiyle az da olsa canlanmıştı.

“Babacığım! Babacığım!” diye haykırdı Louis Cornbutte. “Ölmeden evvel sizi görmüş olacağım!”

“Ölmeyeceksin!” diye karşılık verdi Penellan. “Çünkü bütün dostların yanında!”

André Vasling'in Louis Cornbutte'ün elini sık-maması için ondan ziyadesiyle nefret etmesi lazımdı, yine de sıkmadı.

Pierre Nouquet kendini pek neşeli hissetmiyordu. Herkesi kucaklayıp öptü. Sonra sobaya odun attı ve çok geçmeden kulübenin içinde katlanılabilir bir sıcaklık oluştu.

Bu Louis Cornbutte'tü

Orada Jean Cornbutte ve Penellan'ın tanımadıkları iki kişi daha vardı.

Bunlar Jocki ve Herming'ti. *Froöern* mürettebatından geriye kalan iki Norveçli tayfa.

“Kurtulduk, dostlarım!” dedi Louis Cornbutte. “Babacığım! Marie! Ne çok tehlikeye maruz kalmışınız!”

“Pişman değiliz, Louis'ciğim,” diye cevap verdi Jean Cornbutte. “Brikin, *Jeune Hardie*, buradan almış fersah uzaktaki buzlara sağlam bir şekilde demirlemiş vaziyette. Hep birlikte oraya gideceğiz.”

“Cortrois deri döndüğünde,” dedi Pierre Nouquet, “pek memnun olacak herhalde!”

Bu yorumu mahzun bir sessizlik takip etti ve Penellan, Pierre Nouquet ve Louis Cornbutte'e, soğuktan ölen yoldaşlarının başına geleni aktardı.

“Dostlarım,” dedi Penellan, burada soğuğun azalmasını bekleyeceğiz. “Erzak ve odununuz var mı?”

“Evet. Hem *Froöern*'den kalanları yakanız.”

Froöern hakikaten Louis Cornbutte'ün kışladığı yerden kırk mil uzağa sürüklenmişti. Orada, çözülme esnasında, yüzen buz parçaları kırılmış ve kazazedeler Shannon Adasının güney sahilinde inşa ettikleri kalıntıların bir kısmıyla sürüklenmişti.

Kazazedeler o sırada beş kişiydiler. Louis Cornbutte, Cortrois, Pierre Noquet, Jocki ve Herning. Norveçli tayfaların geri kalanına gelince, kaza sırasında filikayla suya batmışlardı.

Buzlar konusunda deneyimli olan Louis Cornbutte, buz kütlelerinin çevresini kuşattığını görür görmez, kışı geçirmek için tüm tedbirleri almıştı. Gayet cesur, sürekli hareket halinde,

yorulmaz bir adamdı, fakat metanetine rağmen o korkunç iklim tarafından yenilmişti ve babası onu bulduğunda, ölmekten başka bir şey beklemiyordu. Zaten sadece doğa koşullarına karşı mücadele etmesi gerekmiyordu; fakat bu arada hayatlarını borçlu oldukları iki Norveçli tayfanın kötü niyeti de söz konusuydu. En doğal duygularını bile belli etmeyen iki tür vahşi mevcuttu. Öte yandan, Louis Cornbutte, Penellan'la konuşma fırsatı yakaladığında o adamlara katiyen güvenmemesini salık verdi. Penellan da ona André Vasling'in davranışından bahsetti. Louis Cornbutte buna inanamadı. Ama Penellan, Louis ortadan kaybolduğundan beri, André Vasling'in genç kızı kendine saklamak amacıyla hareket ettiğini örneklerle anlattı.

Bütün o gün istirahat halinde ve yeniden görüşme zevkiyle geçti. Fidèle Misonne ve Pierre Nouquet, uzaklaşmanın ihtiyatsız olduğu evin yakınında birkaç su kuşu öldürdüler. Taze yiyecekler, yanan ateş en hastaları bile güçlendirirdi. Bu yürekli insanların hissettikleri ilk zevk anı buydu. Dolayısıyla bunu, sıfırın altında otuz derecede, Kuzey Denizine altı yüz fersahlık o sefil kulübede coşkuyla kutladılar!

Bu sıcaklık ayın sonuna kadar sürdü. Jean Cornbutte ve yoldaşları ancak 17 Kasım'da, bir araya gelmelerinden bir hafta sonra yola çıkmayı düşünebildiler. Yollarını bulmak için yıldızların ışığından başka bir şeyleri kalmamıştı, fakat soğuk daha az keskindi, hatta biraz kar bile yağdı.

Bu yeri tek etmeden önce, zavallı Cortrois'ya bir mezar kazıldı. Yoldaşlarını derinden etkileyen

üzücü bir merasimdi! İçlerinden memleketi bir daha görmeyecek ilk kişi oydu.

Misonne kulübenin tahtalarını kullanarak erzak taşımaya yönelik bir nevi kızak yaptı ve tayfalar onu sırayla çekti. Jean Cornbutte daha önce katettikleri yollardan yürüyüşü idare etti. İstirahat saatinde kamp yerleri büyük bir hızla düzenleniyordu. Jean Cornbutte bu dört kişilik ilaveyle neredeyse kaçınılmaz hale gelen erzak deposunu yeniden bulmayı umuyordu. O yüzden, yolundan uzaklaşmamaya çalıştı.

Hepsinin onca tehlikeye göğüs gerdiği burnun yakınında, büyük bir şans eseri batmış olan kızakları bulundu. Köpekler açlıklarını gidermek için kayışlarını yedikten sonra kızaktaki erzaka saldırmıştı. Bu sayede hayatta kalabilmişlerdi ve kafiyezi erzakın hâlâ büyük miktarda bulunduğı kızığa doğru yönlendirdiler.

Küçük topluluk yeniden kışlama körfezine doğru yoluna devam etti. Köpekler kızığa koşuldu ve keşif gezisinden dönüşte başka bir hadise yaşanmadı.

Yalnız Aupic, André Vasling ve Norveçlilerin yoldaşlarıyla kaynaşmayıp onlardan uzak durdukları gözden kaçmadı, ancak farkında olmasalar da yakından gözleniyorlardı. Buna rağmen bu anlaşmazlık tohumları birçok kez Louis Cornbutte ve Penellan'ın ruhlarına dehşet saldı.

7 Kasım'a doğru, bir araya gelmelerinden bir hafta sonra, *Jeune Hardie*'nin kışı geçirdiğı körfezi fark ettiler. Yaklaşık dört metre yükseklikteki buz blokları üstüne tünemiş briki görünce çok şaşırdılar! Yoldaşlarını epey endişelendirerek koştur-

lar ve Gervique, Turquette ve Gradlin tarafından sevinç çılgınlıklarıyla karşılandılar. Hepsinin sağlığı yerindeydi, lakin onlar da çok büyük tehlikelerle karşı karşıya kalmışlardı.

Fırtına bütün Kuzey Denizine hissediliyordu. Buzlar parçalanmış ve yer değiştirmiş, birbirleri üzerine kayarak, geminin durduğu yatağı sarmışlardı. Özgül ağırlıkları buzulları suyun üstüne taşıyınca çok büyük bir güce erişmişler ve brik aniden kendini deniz seviyesinden yukarıda bulmuştu

İlk zamanlar gemiye sağ salım dönmüş olmanın sevinciyle geçti. Keşfe çıkan ekip her şeyi iyi durumda bulduğu için durumdan gayet memnundu çünkü bu zorlu, fakat nihayetinde katlanılabilir bir kış vaat ediyordu. Geminin aniden yükselmesi onu sarsmamıştı ve son derece sağlamdı. Erime mevsimi geldiğinde, yapılacak tek şey gemiyi eğik bir düzlem üzerinde kaydırarak buzlardan kurtarıp yeniden denizde süzülmesini sağlamaktı.

Ama kötü bir haber Jean Combrutte ve yoldaşlarının yüzünü düşürdü. Korkunç kasırga sırasında kıyıya inşa ettikleri buzdan ardiye tamamen parçalanmıştı; içindeki erzaklar etrafa dağılmış ve en ufak parçasını dahi kurtarmak mümkün olmamıştı. Bu felaket öğrenilir öğrenilmez, Jean ve Louis Cornbutte erzaktan geri kalanı görmek için ambarı ziyaret ettiler.

Erime mayıs ayından önce başlamazdı ve brik de o zamandan önce kışlama körfezini terk edemezdi. Yani buzların ortasında on dört kişinin beslenmesi gereken beş ay sürecek bir kış onla-

rı bekliyordu. Jean Cornbutte hesaplamalarını tamamladığında, herkesi yarım tayına bağlarsa en fazla yola çıkma zamanına kadar onları idare edebileceğini anladı. Bu durumda daha bol besin sağlamak için ava çıkmak bir mecburiyetti.

Bu felaketin yenilenme korkusuyla, toprağa başka erzak depolanmamasına karar verildi. Her şey gemide kaldı ve tayfaların genel lojmanına, yeni gelenler için yataklar hazırlandı. Turquitte, Gervique ve Gradlin, yoldaşlarının yokluğunda, geminin güvertesine zahmetsizce ulaşılmasına müsaade eden buzda bir merdiven kazmışlardı.

XIII

İKİ RAKİP

André Vasling iki Norveçliye karşı dostluk hissetti. Aupic de onların genelde uzak duran ve alınan yeni tedbirlerin hiçbirini alenen tasvip etmeyen çetesine mensuptu. Ama babasının brikin kumandasını teslim ettiği ve yeniden gemisinin efendisi olan Louis Cornbutte bu konuda sağduyulu davranamıyordu, üstelik Marie'nin yumuşaklık göstermeye yönlendiren tavsiyelerine rağmen her şekilde itaat edilmek istediğini bildirdi.

Bununla birlikte iki Norveçli iki gün sonra bir sandık tuzlu et ele geçirmeyi başardı. Jean Cornbutte onun hemen geri verilmesini talep etti, fakat Aupic onlardan yana tavır aldı ve André Vasling yiyeceklerle alakalı önlemlerin uzun süre daha devam edemeyeceğini anlattı.

Bu zavallılara önemli olanın ortak çıkarlar olduğunu kanıtlamak gerekmiyordu; zira isyan etmek için bir bahane arıyorlardı. Penellan bıçak çeken iki Norveçliye doğru ilerledi; Misonne ve Turquiette'in yardımıyla ellerindeki bıçakları

düşürmeyi başardı ve tuzlu et sandığını geri aldı. André Vasling ve Aupic, işlerin aleyhlerine döndüğünü görüp hiç karışmadılar. Bununla birlikte Louis Cornbutte ikinci kaptanı bir kenara çekti ve şöyle dedi:

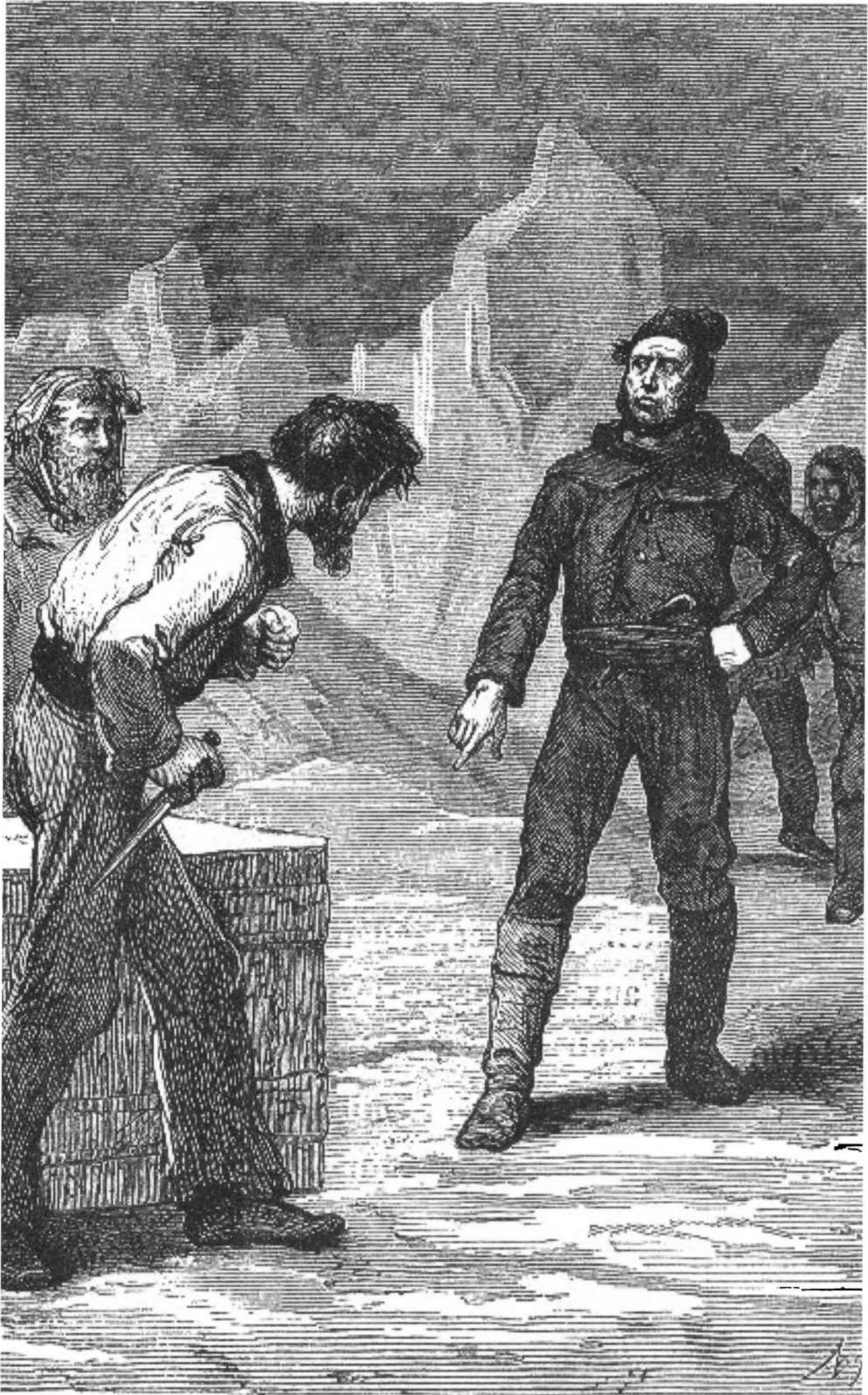
“André Vasling, siz bir sefilsiniz. Bütün davranışlarınızı ve entrikalarınızı biliyorum, ama tüm mürettebatın selameti bana emanet olduğu için aranızdan biri eğer birtakım işler çevirirse onu ellerimle bıçaklarım.”

“Louis Cornbutte,” diye cevap verdi ikinci kaptan, “otorite uygulamanız mümkün; fakat hiyerarşik itaatin artık var olmadığını ve yalnız gücünün kural koyduğunu unutmayın!”

Genç kız Kutup Denizinin tehlikeleri karşısında hiç titrememişti; ama sebep olduğu kinden korktu ve Cornbutte’ün gayretiyle ancak yatışabildi.

Bu savaş ilanına rağmen, yemekler aynı saatte ve müşterek yendi. Birkaç kar tavuğu ve beyaz tavşan avlandı, ama yaklaşan büyük soğuklarla, avlanarak sağladıkları besin kaynağı yine azalacaktı. Soğuklar 22 Aralık gündönümünde, termometrenin sıfırın altında otuz beş dereceye düştüğü gün başladı. Kışlayanların kulakları, burunları ve vücutlarının her tarafı soğuktan acı içindeydi. Baş ağrısıyla karışık ölümcül bir uyuşukluğa kapıldılar ve nefes alıp verişleri gittikçe zorlaştı.

Bu durumda avlanmak için dışarı çıkmaya veya bazı egzersizler yapmaya cesaretleri yoktu. Ancak yetersiz bir ısı veren sobanın yanına çömelmiş vaziyette duruyorlardı. Biraz uzaklaşır uzaklaşmaz, kanlarının aniden soğuduğunu duyumsuyorlardı.

Penellan, iki Norveçliye doğru ilerledi.

Jean Cornbutte sağığının ciddi ölçüde bozulduğunu gördü. Daha şimdiden konutunu terk edemiyordu. İskorpit hastalığının ilk emareleri baş gösterdi ve bacakları beyazımsı lekelerle kaplandı. Genç kızın sıhhati iyiydi ve hastalarla iyiliksever bir rahibenin hevesiyle ilgileniyordu. O yüzden bütün yiğit denizciler onu yürekten kutluyordu.

1 Ocak kışlamanın en kederli günlerinden biri oldu. Rüzgâr şiddetli, soğuksa dayanılmazdı. Donma riski olmadan dışarı çıkılamazdı. En cesurları kendilerini çadırın barınma imkânı sağladığı güvertede gezinmekle sınırlanmak zorunda kalıyordu. Jean Cornbutte, Gervique ve Gradlin yataklarını terk etmediler. Hâlâ sapasağlam olan Aupic, André Vasling ve iki Norveçli, halsiz düştüklerini gördükleri yoldaşlarına yabani bakışlar atıyorlardı.

Louis Cornbutte, Penellan'ı güverteye götürüp yakıt stokunun ne âlemde olduğunu sordu.

“Kömür tükeneli uzun zaman oldu,” diye yanıtladı Penellan, “son odun parçalarını yakacağız!”

“Bu soğukla başa çıkılamazsa,” dedi Louis Cornbutte, “mahvolduk demektir!”

“Bir çare kaldı,” diye karşılık verdi Penellan, “küpeşteden su kesimine kadar brikimizi yakabilmek, hatta gerekirse tamamını yıkıp daha ufak bir gemi inşa etmek.”

“Bu uç bir çare,” diye cevap verdi Louis Cornbutte. “Adamlarımızın gücü yerinde olduğu sürece de uygulanabilir, çünkü gücümüz azalıyor,” dedi alçak sesle. “Düşmanlarımızınki ise artıyor gibi. Hatta bu oldukça fevkalade bir durum!”

“Doğru,” dedi Penellan. “Ama ihtiyatlı davranıp gece gündüz nöbet tutmazsak, başımıza ne geleceğini bilmiyorum.”

“Baltalarımızı alalım,” dedi Louis Cornbutte, “ve odun hasadımızı yapalım.”

Soğuğa rağmen ikisi birden ön küpeşteye çıktılar ve gemi için vazgeçilmez olmayan bütün odunları devirdiler. Sonra yeni yakacak stokuyla geri döndüler. Soba tekrar dolduruldu ve sönmesini engellemek için başında bir adam nöbet bekledi.

Louis Cornbutte ve dostlarının işleri başlarından aşkındı. Düşmanlarına müşterek hayatın hiçbir ayrıntısını emanet edemiyorlardı. Ev işlerinde her türlü özeni gösterdiklerinden, çok geçmeden güçlerinin tükendiğini hissettiler. Dayanılmaz acılardan mustarip Jean Cornbutte’te iskorbüt baş gösterdi. Gervique ve Gradlin’de de keza. Bol miktarda limon suyu olmasa, zavallılar acıdan çabucak bitkin düşerlerdi. O yüzden bu muazzam ilaçta tutumlu davranılmadı.

Fakat bir gün, 15 Ocak’ta, Louis Cornbutte limon stokunu yenilemek üzere kilere indiği vakit boş fiçileri görerek şaşırıp kaldı. Penellan’ın yanına çıkıp, yeni felaketten haberdar etti. Bir hırsızlık gerçekleşmişti ve faillerini belirlemek kolaydı. Louis Cornbutte o zaman düşmanlarının sağlığının niye iyi gittiğini anladı! Artık kendisi ve yoldaşlarının yaşamının bağlı olduğu erzakı geri alacak güçte değildi. Hayatta ilk defa kasvetli bir umutsuzluğa gömüldü!

XIV

SIKINTI

20 Ocak'ta, o talihsizlerin çoğu yataklarını terk edecek kuvveti kendilerinde bulamadı. Her birinin yün battaniyelerin yanı sıra, onları soğuğa karşı koruyan bir manda derileri de vardı; ama insan elini dışarı çıkarmayı dener denemez, hemen geri çekmesini gerektirecek bir acı hissediyordu.

Bu arada, Louis Cornbutte sobayı yakınca, Penellan, Misonne ve André Vasling yataklarından çıkıp ateşin başına çömeldiler. Penellan sıcak kahve yaptı ve bu ona, tıpkı yemeklerini paylaştırmaya gelen Marie gibi belli bir güç kattı.

Louis Cornbutte hastalıktan bacakları dağılmış, neredeyse hareketsiz babasının yatağına yaklaştı. İhtiyar gemici oğlunun yüreğini dağlayan birkaç anlamsız laf mırıldandı.

“Louis!” diyordu. “Ölüyorum!.. Ah! Çok ıstırbım var!.. Kurtar beni!”

Louis Cornbutte kesin bir karar aldı. İkinci kaptana doğru gelip, kendini zor tutarak:

“Limonlar nerede, biliyor musunuz, Vasling?” dedi.

“Kilerde herhalde,” diye yanıtladı ikinci kaptan, canı sıkılarak.

“Orada olmadıklarını iyi biliyorsunuz, çünkü onları çaldınız!”

“Patron sizsiniz, Louis Cornbutte,” diye alayla cevap verdi André Vasling, “her şeyi söyleme ve yapma hakkınız var!”

“Merhamet edin, Vasling, babam ölüyor! Onu kurtarabilirsiniz! Yanıt verin.”

“Verecek hiçbir yanıtlım yok,” diye cevapladı André Vasling.

“Sefil herif!” diye haykırdı Penellan, elinde bıçağıyla ikinci kaptanın üstüne çullanarak.

“İmdat, çocuklar!” diye bağırdı André Vasling, geri çekilerek.

Aupic ve iki Norveçli tayfa yataklarından dışarı fırlayıp arkasında saf tuttular. Misonne, Turquiette, Penellan ve Louis kendilerini savunmaya hazırlandılar. Pierre Nouquet ve Gradlin, çok hasta olmalarına rağmen onlara yardım etmek için ayağa kalktılar.

“Bizim için hâlâ fazla kuvvetlisiniz!” dedi o zaman André Vasling. “Sadece kesin durumlarda çarpışmak istiyoruz!”

Denizciler öyle zayıf düşmüşlerdi ki, o dört sefilin üstüne atılmaya cesaret edemediler; zira başarısızlık halinde mahvolurlardı.

“André Vasling,” dedi Louis Cornbutte kasvetli bir sesle, “babam ölürse, onu sen öldürmüş olursun ve ben de seni köpek gibi öldürürüm!”

Lojmanın öteki ucuna çekilen André Vasling ve yoldaşları cevap vermediler.

Odun stokunu yenilemek gerekti ve Louis Cornbutte soğuşa rağmen güverteye çıkıp brikin küpeştesinin bir kısmını kesmeye koyuldu; fakat bir çeyrek saat sonra geri dönmek zorunda kaldı; çünkü soğuktan düşüp ölme tehlikesiyle karşı karşıyaydı. Geçerken dışandaki termometreye göz attı ve cıvanın donduğunu gördü. Demek ki soğuk sıfırın altında kırk iki dereceyi aşmıştı. Hava açık ve kuruydu, rüzgâr kuzeyden esiyordu.

Ayın 26'sında rüzgâr döndü, kuzeydoğudan geliyordu ve termometre dışarıda eksi otuz beş dereceyi gösterdi. Jean Cornbutte can çekişiyordu, acılarına karşı boş yere bazı ilaçlar aradı. Mamafih o gün ansızın André Vasling'in üstüne atlayıp, emmeye hazırlandığı bir limon koparmayı becerdi. André Vasling onu geri almak için tek adım atmadı. İğrenç planlarını hayata geçirme fırsatını bekliyor gibiydi.

Limon suyu Jean Cornbutte'e biraz güç verdi, ama bu ilaca devam etmesi lazımdı. Genç kız André Vasling'in önünde diz çöküp yalvardı, fakat ikinci kaptan karşılık vermedi. Biraz sonra Penellan o alçağın yoldaşlarına seslendiğini işitti:

“İhtiyar ölmek üzere! Gervique, Gradlin ve Pierre Nouquet de daha iyi değiller! Diğerleri her geçen gün güçlerini yitiriyor! Canlarının bize ait olacağı an yaklaşıyor!”

Bunun üzerine Louis Cornbutte ve yoldaşları artık beklememeye ve geri kalan az miktardaki güçlerinden faydalanmaya karar verdi. Onlar tarafından öldürülmemek için, gece harekete geçip o sefilleri öldürmeye karar verdiler.

ikinci kaptan karşılık vermedi.

Hava sıcaklığı biraz yükselmişti. Louis Cornbutte birkaç av hayvanı getirmek üzere tüfeğiyle beraber dışarı çıkmayı göze aldı.

Gemiden yaklaşık üç mil saptı ve serap ya da ışık kırılmasının etkisinden sık sık aldanarak, arzu ettiğinden daha uzaklaştı. Bu ihtiyatsız bir davranıştı; zira zeminde yakın tarihli vahşi hayvan izleri göze çarpıyordu. Ancak yanında taze et götürmeden geri dönmek istemeyen Louis Cornbutte yoluna devam etti. Fakat o sırada başını döndüren acayip bir hisse kapıldı. “Beyaz sersemliği” denen şeydi bu.

Gerçekten de buz tepeleri ve ovadaki yansıma onu baştan ayağa ele geçiriyordu. Bu renk adeta içine işliyor ve dayanılmaz bir bıkkınlığa sebep oluyordu. Gözleri ıslak, bakışları muğlaktı. Beyazlıktan delireceğini sandı. Bu korkunç etkinin farkına varmaksızın yürüyüşünü sürdürdü ve heyecanla takip ettiği bir kar tavuğunu havalandırmakta gecikmedi. Kuş çok geçmeden düştü ve onu almaya giden Louis Cornbutte ovada bir buz parçasından sıçrarken boylu boyunca devrildi, çünkü ışık kırılması yüzünden ona iki ayak gibi gelen on ayaklık bir sıçrama yapmıştı. O sırada başı döndü ve düşerken hiçbir yeri kırılmadığı halde, nedendir bilinmez, birkaç dakika imdat diye bağırdı. Soğuk onu ele geçirmeye başlayınca, kendini koruma hissine geri dönüp, güçlükle ayağa kalktı.

Birdenbire, nedenini açıklayamasa da burnuna yanmış yağ kokusu geldi. Geminin rüzgârı altında bulunduğundan, kokunun oradan geldiğini zannetti. Hangi amaçla yakıldığını anlamadı.

Koku kutup ayısı sürülerini çekebileceği için bu çok tehlikeliydi.

Louis Cornbutte yine geminin yolunu tuttu. Aşırı heyecanlı zihninde çok geçmeden dehşete dönecek bir endişe duyuyordu. Ufukta muazzam kütleler hareket ediyor gibi geldi ve kendi kendine birkaç buz sarsıntısı daha olup olmadığını sordu. Bu kütlelerin çoğu onunla gemi arasına girdi ve brikin böğründe yükseliyor gibi göründü. Daha dikkatli bakmak üzere durdu ve dev bir ayı sürüsü görünce aşırı dehşete kapıldı.

Bu hayvanlar Louis Cornbutte'ü şaşırtmış olan yağ kokusu tarafından çekilmişti. Louis Cornbutte bir tepenin ardına sığındı ve çok geçmeden *Jeune-Hardie*'nin üzerinde durduğu buz bloklarına tırmanan üç kişi saydı.

Gemidekilerin tehlikenin varlığından haberdar olduklarını işaret eden hiçbir şey yok gibiydi. Müthiş bir endişe kalbini sıkıştırdı. Bu korkunç düşmanlara nasıl karşı konacaktı? André Vasling ve yoldaşları bu ortak tehlike karşısında bütün adamlarla bir araya mı geleceklerdi? Yeterli beslenemeyen, soğuktan hissizleşmiş Penellan ve diğerleri, tatminsiz bir açlık tarafından kışkırtılan o korkunç hayvanlara direnebilecekler miydi? Beklenmedik bir saldırıya maruz kalmayacaklar mıydı? Louis Cornbutte bir anda bu düşüncelere kapıldı. Buzları tırmanan ayılar gemiye hücum ediyordu. Louis Cornbutte o sırada kendisini koruyan bloğu terk edebildi, buzda sürünerek yaklaştı ve biraz sonra muazzam hayvanların pençeleriyle çadırı yırtıp güverteye atladıklarını görebildi. Louis Cornbutte yoldaş-

larını uyarmak için tüfek patlatmayı düşündü, ama yukarı silahsız çıksalar, kaçınılmaz olarak parçalanırlardı ve bu yeni tehlikeyi bildiklerini belli eden bir şey yoktu!

XV

KUTUP AYILARI

Louis Cornbutte'ün gidişinden sonra Penellan, konutun güverte merdiveninin altına açılan kapıyı özenle kapatmıştı. Yoldaşları biraz ısınmak için yataklarına dönenken, ateşini muhafaza etmeyi üstlendiği sobanın başına gitti.

O sırada saat akşamın altısıydı. Penellan akşam yemeğini hazırlamaya koyuldu. Kaynar suda yumuşatmak istediği tuzlu etten almak için kilere indi. Geri çıktığı zaman, yağ parçalarını pişirmek üzere bir kaba koyan André Vasling'in yerini aldığını gördü.

“Ben sizden önce geldim,” dedi birden Penellan André Vasling'e, “niye yerimi aldınız ki?”

“Siz niye ateşin başına geçtiyseniz ondan ötürü,” diye cevap verdi André Vasling, “çünkü akşam yemeğimi pişirmeye ihtiyacım var!”

“Bunu hemen kaldırın,” diye karşılık verdi Penellan, “ya da görüşürüz!”

“Sizinle hiçbir şey görüşecek değiliz,” diye yanıtladı André Vasling. “Bu yemek size rağmen pişecek!”

“O zaman tadına bakmayacaksınız!” diye haykırdı Penellan, kamasını çeken André Vasling’in üstüne çullanarak.

“Yardım edin, Norveçliler! İmdat, Aupic!”

Tabanca ve bıçaklarla silahlanmış Norveçliler göz açıp kapayıncaya kadar ayağa dikildiler.

Penellan belli ki onunla tek başına çarpışmak isteyen André Vasling’in üzerine atladı, çünkü yoldaşları yardım çağrısını duyar duymaz Misonne, Turquette ve Pierre Nouquet’nin yataklarına koşmuştu. Pierre Nouquet, savunmasız ve hastalıktan bitkin düşmüş halde olduğundan Herming’in vahşetinin kurbanı oldu. Doğramacı yatağından kalkarken bir balta kapıp Aupic’e karşı çıktı. Turquette ve Norveçli Jocki kudurmuş gibi mücadele ediyorlardı. Korkunç acılardan mustarip Gervique ve Gradlin etraflarında olan bitenin bilincinde dahi değillerdi.

Pierre Nouquet çok geçmeden böğrüne bir hançer darbesi yedi ve kudurmuşçasına çarpışan Herming, Penellan’a geri döndü. André Vasling onu var gücüyle yakalamıştı.

Ne var ki içi yağ dolu kap mücadelenin başında ocağın üstüne devrilmişti. Korlaşmış kömürlerin üzerine yayılan yağ havayı iğrenç bir kokuyla dolduruyordu. Marie umutsuzluk çığlıkları atarak ayağa kaktı ve ihtiyar Jean Cornbutte’ün inlediği yatağa doğru atıldı.

Penellan kadar kuvvetli olmayan André Vasling biraz sonra kollarının serdümeninkiler tarafından itildiğini hissetti. Birbirlerine, silahlarını kullanamayacakları kadar yakındılar. Herming’i fark eden ikinci kaptan bağırdı:

Marie yatağa doğru atıldı...

“İmdat! Herming!”

“İmdat! Misonne!” diye haykırdı Penellan da.

Ama Misonne onu bıçağıyla deşmeye çalışan Aupic’le yerde yuvarlanıyordu. Doğramacının baltası savunma için fazla elverişli bir silah değildi, zira onu kullanamıyordu ve Aupic’in vurduğu bıçak darbelerine karşı koymak için büyük zorluk çekiyordu.

Bu sırada kükreme ve haykırışlar arasında oluk oluk kan akıyordu. Jocki’nin yere serdiği sıra dışı bir güce sahip olan Turquiette bıçakla omzundan yaralanmıştı ve nafile, Norveçlinin kemerindeki tabancayı kapmaya çalışıyordu. Norveçli onu mengene gibi sıkıyordu ve hiçbir hareket yapması mümkün değildi.

Penellan’ın sırtını giriş kapısına dayayarak pes ettirdiği André Vasling’in haykırışı üzerine Herming koştu. Bretonun sırtına bir kama darbesi indireceği anda, sağlam bir tekmeye yere serdi. Sarf ettiği gayret André Vasling’in sağ kolunu Penellan’dan kurtarmasını sağladı, fakat tüm ağırlıklarıyla abandıkları giriş kapısı ansızın dağıldı ve André Vasling arka üstü devrilip düştü.

Birden korkunç bir kükreyiş duyuldu ve merdivenin basamaklarında dev bir ayı belirdi. Onu ilk fark eden André Vasling oldu. Aralarında dört ayak ya var ya yoktu. Aynı anda bir patlama işitildi ve yaralanan ya da korkan ayı geri döndü. Ayağa kalkmayı başaran André Vasling, Penellan’ı yüzüstü bırakıp ayının peşine düştü.

Dümenci parçalanan kapıyı yenisiyle değiştirdi ve etrafına bakındı. Düşmanları tarafından sımsıkı bağlanan Misonne ve Turquiette bir ke-

nara atılmışlardı ve bağlarını koparmak için boş yere uğraşıyorlardı. Penellan yardımlarına koştu, ama iki Norveçli ve Aupic tarafından devrildi. Gücü o kadar tükenmişti ki onu hareketsiz bırakacak şekilde bağlayan bu üç adama direnemedi bile. Sonra, ikinci kaptanın bağırması üzerine, bunun Louis Cornbutte'ün işi olduğunu sanarak, güverteye atıldılar.

Orada André Vasling daha şimdiden iki bıçak darbesi vurmuş olduğu bir ayıyla boğuşuyordu. Muhteşem pençeleriyle havayı döven hayvan André Vasling'e erişmeye çabalıyordu. Yavaş yavaş küpeşteye dayanan ikinci kaptan mücadeleyi kaybedecekti ki ikinci bir patlama yankılandı. Ayı düştü. André Vasling başını kaldırdı ve Louis Cornbutte'ün elinde baltayla mizana iskalaryalarına tırmandığını gördü. Louis Cornbutte ayının kalbine nişan almış ve hayvan ölmüştü.

Vasling'in yüreğinde nefret minnete ağır bastı, ama onu tatmin etmeden evvel etrafına bakındı. Aupic'in kafası pençe darbesiyle kırılmıştı ve güvertede cansız yatıyordu. Jocki, elinde bir balta, Aupic'in az önce öldürdüğü ikinci ayının darbelerini güç bela savuşturuyordu. Hayvan iki bıçak darbesi yemişti, ama yine de kudurmuş gibi dövüşüyordu. Geminin başına doğru üçüncü bir ayı geliyordu.

André Vasling oralı olmadı ve peşinde Herming'le Jocki'nin yardımına koştu, fakat ayının pençeleri arasındaki Jocki ezildi ve hayvan, tabancalarını üstüne boşaltan André Vasling ve Herming'in atışlarıyla düştüğünde, pençeleri arasında sadece bir ceset tutuyordu.

“Sadece iki kişi kaldık,” dedi André Vasling kasvetli ve vahşi bir edayla. “Ama yenilsek de bu, intikamımızı almadan olmayacak!”

Herming cevap vermeksizin tabancasını doldurdu. Her şeyden evvel üçüncü ayıdan kurtulmaları gerekiyordu. André Vasling baş tarafa baktı, fakat onu görmedi. Gözlerini yukarı kaldırınca, küpeştede dikildiğini fark etti. Louis Cornbutte’e ulaşmak için iskalaryaları tırmanmaya başlamıştı bile. André Vasling hayvana yönelttiğı tüfeğini bıraktı ve gözlerinde vahşi bir sevinç parladı.

“Ah!” diye haykırdı. “Bu intikamı bana borçlusun!”

Bu arada Louis Cornbutte mizana çanaklığına sığınmıştı. Ayı hâlâ tırmanıyordu. Louis’ye ancak altı ayak mesafedeyken, tüfeğini omuzlayıp hayvanın kalbine nişan aldı.

Öte yandan André Vasling de ayı düşüp ölürse Louis’yi vurmak için kendi tüfeğini omzuna dayadı.

Louis Cornbutte ateş etti, ama ayı vurulmuş gibi görünmedi; zira bir hamlede çanaklığa sıçradı. Bütün direk sarsıldı.

André Vasling bir sevinç çığığı attı.

“Herming!” diye bağırdı Norveçli tayfaya. “Git bana Marie’yi çağır! Nişanlımı çağır bana!”

Herming lojmanın merdivenini indi.

Bu arada kızgın hayvan, yelken direğinin öbür tarafında bir sığınak arayan Louis Cornbutte’ün üstüne atlamıştı. Lakin muazzam pençesi kafasını kırmak için tepesine indiğı sırada, germe hatlarından birini yakalayan Louis Cornbutte yere kadar kaydı. Ama tehlike geçmemişti, çünkü yan

yolda kulaklarında bir mermi ıslık çaldı. André Vasling ona ateş etmiş ve ıskalamıştı. İki hasım, ellerinde kamalar karşı karşıya gelmişlerdi.

Bu kavganın hayat memmat meselesi olması gerekiyordu. André Vasling, öcünü tam almak ve genç kızın nişanlısının ölümünde hazır bulunmasını sağlamak için Herming'in yardımından mahrum kalmıştı. Yani kendinden başka hiç kimseye güvenemezdi.

Louis Cornbutte ve André Vasling birbirlerinin yakasına yapıştılar ve geri gidemeyecek şekilde durdular. İkisinden birinin düşüp ölmesi gerekiyordu. Birbirlerine ancak güçbela savuşturdukları şiddetli darbeler vurdular, çünkü çok geçmeden her ikisi de kan revan içindeydi. André Vasling hasmını yere sermek için sağ kolunu onun boynuna dolamaya uğraşıyordu. Düşenin kaybedeceğini bilen Louis Cornbutte onun önüne geçti ve iki koluyla rakibini yakalamayı başardı, ama bu hareket sırasında bıçağı elinden düştü.

O sırada kulağına canhıraş çığlıklar geldi. Bu Herming'in sürüklemek istediği Marie'nin sesiydi. Louis Cornbutte'ün yüreği öfkeyle doldu. André Vasling'in belini bükmek için kasıldı; fakat o anda iki hasmın her ikisi de kendilerini güçlü bir kucaklamayla yakalanmış hissettiler.

Mizana çanaklığından inen ayı iki adamın üzerine çullanmıştı.

André Vasling hayvanın bedenine dayanmıştı. Louis Cornbutte canavarın pençelerinin etine battığını hissediyordu. Ayı her ikisini de sıkıyordu.

"İmdat, Herming! İmdat!" diye bağırabildi ikinci kaptan.

Ayı her ikisini de sıkıyordu.

“İmdat! Penellan!” diye haykırdı Louis Cornbutte.

Merdivenden sesler işitildi. Penellan belirdi. Tabancanın ağzına mermi sürdü ve hayvanın kuşağına boşalttı. Ayı kükredi. Acıdan bir an ayakları açıldı. Ve bitkin düşen Louis Cornbutte hareketsiz bir şekilde güverteye kaydı, fakat hayvan müthiş bir ıstırap vererek ve cesedi altında ezilen sefil André Vasling’i de peşinden sürükleyerek düştü.

Penellan, Louis Cornbutte’ün yardımına koştu. Hayatını tehlikeye atan ciddi bir yarası yoktu. Sadece bir an nefesi kesilmişti.

“Marie!” dedi gözlerini açınca.

“Kurtulduk!” diye yanıtladı serdümen. “Herming şurada, karnında bıçak yarasıyla yatıyor!”

“Ya ayı?..”

“Hepsi öldü, Louis, düşmanlarımız gibi öldüler! Ama o hayvanlar olmasalar mahvolurduk denebilir! Gerçekten! Yardımımıza geldiler! Tanrı’ya şükre delim!”

Louis Cornbutte ile Penellan konuta indiler ve Marie ikisinin de kollarına atıldı.

XVI

SONUÇ

Ölümcül bir yara almış Herming bağlarını koparmayı başaran Misonne ve Turquiette tarafından bir yatağa taşınmıştı. O alçak şimdiden homurdanıyordu ve iki denizci neyse ki yarası ciddiyet arz etmeyen Pierre Nouquet ile ilgilendiler.

Ama Louis Cornbutte'ü daha büyük bir felaket vuracaktı. Babası hiçbir hayat belirtisi göstermiyordu. Oğlunun düşmana teslim olduğunu görmekten duyduğu kaygıyla mı ölmüştü? O korkunç sahneden önce mi can vermişti? Bilinmiyor. Fakat hastalıktan bitkin düşen zavallı ihtiyar gemici yaşamayı bırakmıştı!

Bu beklenmedik durumda, Louis Cornbutte ve Marie derin bir umutsuzluğa düştüler. Sonra yatağın yanına diz çöküp Jean Cornbutte'ün ruhu için ağlayarak dua ettiler.

Penellan, Misonne ve Turquiette onları odada yalnız bırakıp güverteye çıktılar. Üç ayının leşleri baş tarafa çekildi. Penellan çok işe yaracak postlarını muhafaza etmeye karar verdi,

fakat etini yemeyi bir an bile düşünmedi. Zaten beslenmesi gereken adamların sayısı artık iyice azalmıştı. André Vasling, Aupic ve Jocki'nin kıyıya kazılmış bir çukura atılan cesetleri arasına çok geçmeden Herming'inki de katıldı. Norveçli gece vakti, ağzında hiddetin köpüğüyle, pişmanlık ya da vicdan azabı duymaksızın öldü.

Üç denizci, birçok yerden yırtılmış olduğu için güverteye kar yağmasına engel olamayan çadırı tamir ettiler. Hava aşırı soğuktan ve ancak 8 Ocak'ta ufukta tekrar beliren güneşin dönüşüne kadar böyle devam etti.

Jean Cornbutte sahile gömüldü. Oğlunu bulmak için memleketini terk etmiş ve o korkunç iklime ölmeye gelmişti. Mezarı yüksek bir yere kazıldı ve gemiciler basit bit tahta haç diktiler.

O günden sonra Louis Cornbutte ve yoldaşları başka acımasız sınavlardan da geçtiler, ama buldukları limonlar sağlıklarını geri kazandırdı.

Gervique, Gradlin ve Pierre Nouquet bu korkunç olaylardan on beş gün kadar sonra ayağa kalkıp biraz hareket edebildiler.

Çok geçmeden av kolaylaştı ve bollaşta. Çok sayıda su kuşu geliyordu. Sık sık, mükemmel bir yiyecek sağlayan bir çeşit yabani ördek avladılar. Avcıların, yirmi beş mil güneyde buz ovasının durumunu öğrenme girişimi sırasında yitirdikleri iki köpekten başka bir kayba üzülmeleri gerekmedi.

Şubat ayı kendini şiddetli fırtınalar ve bol miktarda karla gösterdi. Ortalama sıcaklık hâlâ sıfırın altında yirmi beş dereceydi, ancak kışlıkçılar bundan mustarip olmadılar. Zaten ufukta gitgide yükselen güneşin görünüşü çektikleri işkence-

nin sonunu haber vererek, onları sevindiriyordu. Tanrı'nın merhamet gösterdiği de söylenebilirdi; zira sıcak bu sene erken gelmişti. Mart ayından itibaren, geminin etrafında uçuşan birkaç karga belirdi. Louis Cornbutte kuzey seyahatlerini oraya kadar uzatan turna kuşları yakaladı. Ayrıca güneyde yabani kaz sürüleri göze çarptı.

Kuşların dönüşü soğğun azaldığının habercisiydi. Yine de buna fazla aldanmamak lazımdı, çünkü rüzgârın yönünde bir değişiklik ya da yeniay veya dolunayda, sıcaklık aniden düşüyordu ve denizciler soğuktan sakınmak için, en büyük önlemlerini almak zorundaydılar. Isınmak için zaten geminin küpeştesinin tamamını, kış tarafta kullanılmayan bütün ara bölmeleri ve sintine güvertesinin büyük kısmını yakmışlardı. Yani kışlamanın son bulma vakti gelmişti. Neyse ki mart ayı ortalaması sıfırın altında on altı dereceden fazla değildi. Marie erken gelen bu yaz mevsimi için yeni giysiler dikmekle ilgilendi.

Güneş ekinokstan beri aralıksız olarak ufkun üzerinde kalmıştı. Sekiz aylık gündüz başlamıştı. Sürekli aydınlık ve bitmek bilmez sıcaklık, son derece zayıf olsa da, buzlara etki etmekte gecikmedi.

Jeune-Hardie'yi çevresini saran buz yatağının üstünden denize indirmek için büyük tedbirler almak gerekiyordu. Sonuçta gemi sağlamca desteklendi ve buzların çözülmesini dolayısıyla da parçalanmasını beklemek uygun göründü, fakat şimdiden daha sıcak bir su tabakasında bulunan alttaki buz parçaları azar azar koptu ve brik yavaş yavaş alçaldı. Nisanın ilk günlerine doğru alışıldık seviyesine dönmüştü.

Nisan ayıyla beraber, buzdan ovaya sel gibi yayılan ve çözülmesini daha da hızlandıran sağanak yağmurlar geldi. Termometre tekrar sıfırın altında on dereceye çıktı. Birkaç adam fok derisi elbiselerini çıkardılar ve konutta gece gündüz soba yakmak gerekli olmamaya başladı. Bitmemiş olan ispirto stoku sadece besinlerin pişirilmesinde kullanıldı.

Çok geçmeden buzlar boğuk çatırtılarla kırılmaya başladı. Yarıklar büyük bir hızla oluşuyordu ve ovada geçitleri iskandil edecek bir baston olmadan ilerlemek ihtiyatsızlık sayılırdı; çünkü sağda solda çatlaklar kıvrıla kıvrıla uzanıyordu. Hatta birçok gemicinin suya düştüğü de oldu, ama soğukça bir banyoyla yetindiler.

Foklar o dönemde geri geldi ve sürekli bir av sağladılar, çünkü yağlarının kullanılması lazımdı.

Herkesin sıhhati mükemmeldi. Zaman yola çıkış hazırlıkları ve avla geçiyordu. Louis Cornbutte sık sık geçitleri incelemeye gidiyordu ve güney kıyısının şekline göre, daha güneydeki geçidi denemeye karar verdi. Çözülme farklı yerlerde gerçekleşmişti. Birkaç yüzen buz parçası yüksek denize yöneliyordu. 25 Nisan'da gemi hale yola kondu. Yelkenler kılıflarından çıkarıldı, mükemmel bir biçimde korunmuşlardı ve denizciler için rüzgârın esintisinde sallandıklarını görmek tam bir sevinç kaynağı oldu. Gemi titriyordu çünkü su hattına yeniden kavuşmuştu ve henüz hareket edemese de olması gerektiği gibi suyun üzerinde duruyordu.

Mayıs ayında çözülme çabucak gerçekleşti. Sahili kaplayan kar her yandan eriyor ve kıyıyı neredeyse yanaşılmaz kılan kalın bir çamur ta-

bakası meydana getiriyordu. Pembe ve solgun süpürgeotları kar kalıntıları arasında utangaç bir şekilde baş gösteriyor ve bu, az miktardaki sıcaklık için beliren bir gülümsemeye benziyordu. Termometre nihayet sıfırın üstüne çıktı.

Geminin yirmi mil güneyinde, tamamen kopmuş buz parçaları Atlantik Okyanusu'na doğru yüzüyordu. Deniz gemi etrafında bütünüyle serbest olmasa da Louis Cornbutte'ün istifade etmek istediği geçitler yer alıyordu.

24 Mayıs'ta Louis Cornbutte, babasının mezarına son bir ziyaretten sonra, kışlama körfezini nihayet terk etti. Yiğit gemicilerin yüreği hem sevinç hem de hüznle doldu, çünkü insanın arkadaşının öldüğünü gördüğü yerler üzüntü duymadan terk edilemiyordu. Rüzgâr kuzeyden esiyor ve brikin hareketini destekliyordu. Birçok kez testereyle kesmek zorunda kalınan buz bankları tarafından durduruldu, birçok defa karşısına buzlar dikildi ve onları havaya uçurmak için patlayıcı kullanmak gerekti. Bir ay daha süren yolculukta, gemiyi sık sık batmanın eşiğine getiren bir sürü tehlikeyle karşılaştılar; fakat mürettebat gözü pek ve bu tehlikeli manevralara alıştı. Penellan, Pierre Nouquet, Turquette ve Fidèle Misonne tek başlarına on tayfalık iş yapıyorlardı. Marie her birine minnetle gülümsüyordu.

Jeune-Hardie en nihayet Jean-Mayen Adası hizasında kurtuldu. 25 Haziran'a doğru brik, fok ve balina avı için kuzeye giden gemilere rastladı. Kutup Denizinden çıkmak için yaklaşık bir ay harcamıştı.

16 Ağustos'ta *Jeune-Hardie* Dunkerque'in görüş alanındaydı. Gözcü tarafından gelişi bildirilmişti

ve limanın bütün ahalisi mendireğe koştı. Brikin denizcileri çok geçmeden dostlarının kollarına atıldılar. Yaşlı papaz Louis Cornbutte ve Marie'yi yürekten karşıladı ve art arda iki gün verdiği vaazların ilki Jean Cornbutte'ün ruhunun huzura kavuşması içindi, ikincisiyse şans eseri çok uzun zamandır beraber olan iki nişanlıyı kutsamak için.

Yaşlı papaz onları yürekten karşıladı.

